

C Z E C H
Basic Course

Volume I
Writing System
and
Lessons 1-20
Intermediate Phase

April 1967
Revised December 1976

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

PREFACE

This is the first in a series of 19 volumes comprising the Czech Basic Course, developed and implemented at the Defense Language Institute, Foreign Language Center. The course is designed to give native English language speakers proficiency in understanding, speaking, reading and writing Czech in the Institute's intensive programs.

CONTENTS
OBSAH

Page
Strana

REVIEW OF PRONUNCIATION

Consonants, about the same as in English	1,2
Vowels	3
Long and Short Vowels	4
Diphthongs	5
Palatal Sounds (j, ě, ť, ň)	6
Vibrating Sounds (r, ř)	7,8
Velar Sounds (k, g, ng, ch)	8
Glottal Stop	9
Stress	10
Some Hints on Pronunciation	11

WRITING SYSTEM

Table of Czech Letters, Roman Letters,.....	12,13
Diacritical Marks, Groups of Letters	
Spelling	14
Some Peculiarities of Spelling	
<u>ď, ť, ň</u>	15
<u>dě, tě, ně; di, ti, ni</u>	16
<u>dy, ty, ny</u>	17
<u>di, ti, ni</u> in Words of Foreign Origin ..	17
<u>bě, pě, vě, fě</u>	18
<u>mě</u>	18
<u>ů - ů</u>	19
<u>ia - ie</u>	19
Assimilation of Consonants	
Voiced and Voiceless Consonants	20,21
Group of Consonants, Some Special Cases of Assimilation	22,23
Hard, Soft and Neutral Consonants	24
Hard Consonants	24
Soft Consonants	25
Neutral Consonants	26
The Group <u>js-</u> (jsem, jsi, jsme, jste)	27
<u>-s-</u> , <u>-z-</u> , in Words of Foreign Origin	28
<u>th - t</u> , in Words of Greek Origin	28
<u>Semi-Vowels</u> (<u>l</u> , <u>r</u>)	29,30
Double Consonants	30

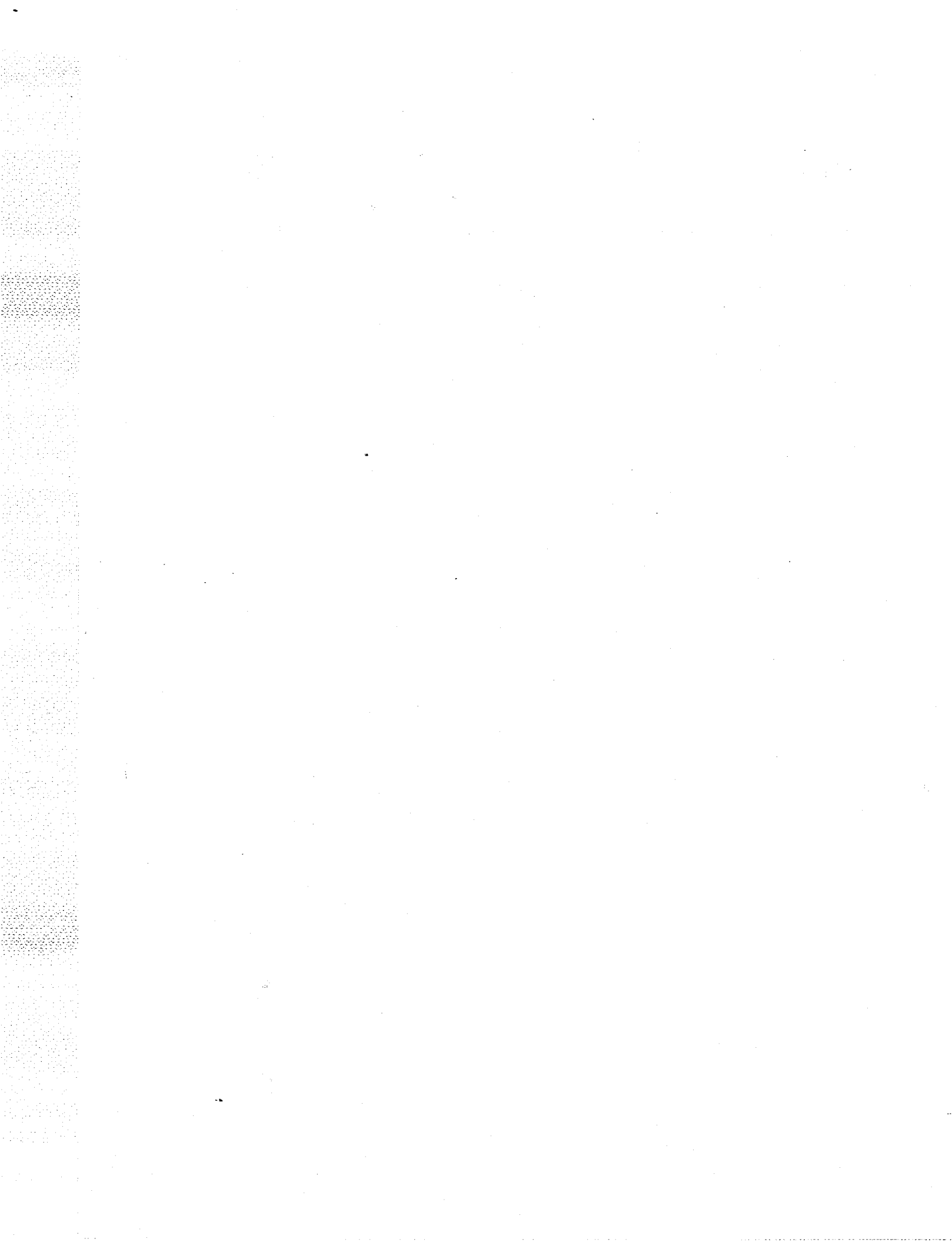
LESSONS:
CVICENI:

1.	Třída.	Nouns, Adjectives, Gender, <u>TO</u>	31
2.	Tady kolem.	Accusative, (<u>VOJÁK</u> , <u>KNIHA</u>). <u>MÁM</u> , <u>NEMÁM</u> , <u>VIDIM</u> .	38
3.	Kafeterie.	Accusative (<u>STŮL</u> , <u>ČAJ</u> , <u>PERO</u>). <u>PIJU</u> , <u>DĚLÁM</u> , <u>JSEM</u> , <u>NEJSEM</u>	47
4.	Poručík Marek.	Demonstrative Pronouns	53
5.	Byt.		59
6.	Učitel a student.	Accusative of Adjectives. <u>DĚKUJU</u> , <u>UČÍM</u> (<u>SE</u>)	62
7.	U kupce.	Accusative (<u>MUŽ</u> , <u>ŽIDLE</u> , <u>KOST</u>)	68
8.	Doma.	Accusative of Personal Pronouns	75
9.	Na ulici.	Preposition with the Accusative	82
10.	Zahrada.		88
11.	Chřipka.	Possessive Pronouns	92

LESSONS:
CVICENI:

Page
Strana

12.	Božena se baví.	Accusative of Possessive Pronouns	100
13.	Pan Nový a jeho švagr.	<u>JSEM RÁD</u>	107
14.	Před večeří.	<u>MÁM RÁD,</u> <u>RÁD ZPÍVÁM</u>	115
15.	Švejk.		122
16.	Ke krejčímu.	Dative, Masculine Nouns, Prepositions	126
17.	U krejčího.	Dative, Masculine Adjectives	138
18.	Pan Nový kupuje pneumatiku, duši a barvu.	Dative, Feminine Nouns and Adjectives	145
19.	Pokračování (L.18)	Dative, Neuter Nouns, Adjectives	152
20.	Pan Kulhánek potřebuje knihu.		160
<u>CZECH-ENGLISH VOCABULARY</u>			164
The Czech Alphabet			177
Map of Central Europe			178

REVIEW OF PRONUNCIATION

The following Czech sounds are the same or about the same as in English:

The Czech sound of:	As in the Czech word:	As in the English word:
b	bílý, nebo	bet
d	doma, voda	debt
g	generál, agent	get
m	malý, mám	met
n	nebo, zelený	net
nĝ	venku, hangár	bank, finger
c	co, letec	nets, flotsam
dz	leckdo	beds
č	český, učitel	chit
ď	džbán, léčba	jet
f	telefon, fajfka	fit
v	velký, káva	vet
s	strom, vysoký	say
z	zelený	zebra
š	škola, píšu	show
ž	židle	measure
j	jak, piju	yes
h	hezký, drahý	haphazard (but the Czech "h" sound is voiced)

The following Czech sounds occur in English, but only in certain sound combinations:

The Czech sound of:	As in the Czech word, e.g.:	As in the English word, e.g.:
p	pošta, dopis	spot, speak (not as in pot, peak)
t	tak, letec	stuck, stake, active (not as in tuck, take, activity)
k	kapitán, taky	Scot, ski (not as in cot, key)
l	lampa, zelený, stůl	let, lily, leave (not as in table, rifle, nipple, camel, cycle, toggle, single, full, stool)

The Czech "p, t, k" are not followed by the short puff of air. They are not aspirated.

The Czech vowels are approximately the same as some English vowels:

The Czech sound of:	As in the Czech word:	Aproximately as in the English word:
a	pan, mapa	pot
á	pán, dáva	fa <u>th</u> er, bra <u>a</u>
e	letec	be <u>t</u> , che <u>ss</u>
é	mléko	ba <u>r</u> e; be <u>d</u>
i	židle, vy	be <u>e</u> t (except the Czech sound is shorter)
í	bílý	be <u>e</u>
o	okno	o <u>b</u> ey, co <u>ff</u> ee
ó	kanón	sh <u>o</u> re, sa <u>w</u>
u	tužka	bo <u>o</u> t (except the Czech sound is short)
ú	úloha, stůl	zo <u>o</u>

Each of the five Czech vowels comes in two varieties, a short one and a long one.

a - á, e - é, i - í, o - ó, u - ú

There is only a very slight difference in quality between the short and long vowels. The short ones are more open, the long ones are more closed.

The main difference is the difference in quantity. The long ones are of a distinctly longer duration than the short ones. This distinction has to be observed even in unstressed positions.

There are words that sound the same except for the length (duration) of the vowel and that have entirely different meanings: e.g.;

Dráha je drahá. (The railroad is expensive).
Ta továrna dělá děla. (The factory makes guns).

There is no absolute measure for the duration of the Czech vowels. It varies, mostly according to the speed of speech. What matters is the ratio in the duration of the short vowels to the long vowels.

In colloquial language the long ú (ů) and í are often shortened, e.g.:

	<u>Pronounced:</u>		<u>Pronounced:</u>
paní	pani	domů	domu
prosím	prosim	myslím	myslim
důstojník	dustojník	říkám	řikám

There are other deviations from the literary style of pronunciation as far as the quantity (length) of vowels is concerned which are colloquial, dialectical or are due to emotional coloring.

The following Czech diphthongs are a combination of a vowel and a short "u" sound:

The Czech diphthong:	As in the Czech word:	Approx. as in English:
ou	houska	low
au	auto	bout
eu	pneumatika	combination of the Czech "e" and "u"

The following Czech diphthongs, as far as their articulation is concerned, are a combination of a vowel and a short "i". Acoustically they are a combination of a vowel with the Czech "j" sound:

aj	čaj
áj	háj
ej	dej
ij	žijte, umyjte se
oj	důstojník
uj	opakujte to
új	můj

There are four palatal (or soft) consonants in Czech: The sounds of the Czech j, ě, ť, ň. We have already dealt with the sound of "j".

The Czech sound of:	As in Czech words:	Similar to the English sound heard in:
ď	děkuju, sedím, nalodovat, Láďa	would <u>u</u> you
ť	stěna, tichý, chuť, zaťukejte, pojďte	wouldn't <u>u</u> you
ň	něco, není, kuň, Máňa	compani <u>o</u> n

There are five velar sounds in Czech. With three of them we have already dealt above. They are the Czech sounds of k, g, and ŋ. Notice that when forming the k or g sounds, the passage of air from the lungs is stopped and then suddenly released. The part of the mouth where k and g are formed is called velum.

The Czech sound of:	As in Czech words:	
ch (unvoiced)	chyba, poslouchám	It is formed at about the same place in the mouth as <u>k</u> or <u>g</u> , but without the stopping of the passage of air. Throughout the duration of the sound the passage of air is continuous, uninterrupted.
ch (voiced)	It is sometimes used if a voiced consonant immediately follows: soudruh desátník (The Czech <u>h</u> or unvoiced "ch" sound is also used in such combinations)	The difference between the unvoiced and voiced <u>ch</u> is similar to the difference between <u>s</u> and <u>z</u> .

The Czech has a different variety of the "r" sound from the English. The Czech "r" is formed by a series of rapid vibrations of the tip of the tongue in the front part of the mouth, towards the teeth ridge. The tip of the tongue forms, in rapid succession, several occlusions or narrow passages, against the palate.

The Czech sound of:	As in the Czech words:
r	rotný, pero, strom, dobrý, večer, bratr

Other vibrating sounds are the sounds of the Czech voiced "ř" and unvoiced "ṛ̌".

Here again the tip of the tongue is vibrating in the direction of the teeth ridge (upper gum), but the beginning of the back of the tongue is raised towards the hard palate forming a trough as with the sound of "ž" or "š". Thus a friction sound is produced that is mixed with the sound made by the vibration of the tip of the tongue.

There are two kinds of the "ř" sounds. Voiced and unvoiced. The distinction between these two varieties is the same as the distinction between "ž" and "š".

The Czech sound of:	As in the Czech words:
ř (voiced)	říkám, pořád, dobře, četaři
ṛ̌ (unvoiced)	třída, četař

ř

The symbol ř stands for both, voiced and unvoiced ř sounds. There is no need to distinguish between them in writing as

the initial ř (e.g.: řekněte)
the ř between vowels (e.g.: četaři)
the ř next to voiced consonants (e.g.: dobře)

are always voiced.

In combination with unvoiced consonants (e.g.: třída) and at the end of words (e.g.: četař) the ř is unvoiced.

The distinction between the two kinds of ř is not used to distinguish words from each other.

ch

The same applies to the distinction between the unvoiced and voiced ch. The voiced ch is a positional sound occurring only if it is immediately followed by a voiced consonant, e.g.:
těch zelených znamení.

ng

There is no need for a special symbol for the ng sound. It is pronounced in every nk and ng combination, e.g.: venku, hangár (pronounced: veŋku, haŋgár).

Glottal stop

No symbol is necessary for the glottal stop.

GLOTTAL STOP

By blocking the breath stream momentarily and then releasing the "pent-up" air, the vocal bands articulate the sound known as the glottal stop (ráz).

In Czech, a vowel

1. at the beginning of a word after a pause,
e.g.: Americký.
2. or after another vowel,
e.g.: Jste vy učitel ? Máte auto ?
3. and sometimes even after a consonant,
e.g.: Nemám auto.

can be pronounced in two ways: Either smoothly, running the two vowels together, or with the glottal stop. In phonetic transcription the symbol ʔ is used for the glottal stop.

We can say either

Jste vy učitel ? Máte auto ? Nemám auto.

or Jste vy ʔ učitel ? Máte ʔ auto ? Nemám ʔ auto ?

The usage or non-usage of the glottal stop depends on many factors and it varies from individual to individual. There are also regional differences. It is used more often in Bohemia than in Moravia.

STRESS

The stress is on the first syllable. In words of three or more syllables there is sometimes a weaker, secondary stress on the third or fourth syllable,

e.g.: četař, kapitán, kafeterie, dovolená or dovolená

Most prepositions of one syllable take the stress of the immediately following word whose case they determine (noun, adjective, pronoun, numeral),

e.g.: <u>Na</u> shledanou.	I'll see you.
<u>Já</u> jdu <u>na</u> kávu.	I'm going for coffee.
<u>On</u> jde <u>do</u> biografu.	He's going to the movies.
<u>On</u> pracuje <u>přes</u> čas.	He works overtime.
<u>Pošta</u> je <u>přes</u> ulici.	The post office is across the street.

SOME HINTS ON PRONUNCIATION

1. The distinction between short and long vowels has to be observed. Even if the long vowel is in an unstressed position, it still has to be pronounced long.

2. A regular feature of the English language are the unstressed murmur vowels (ago, agent, sanity, comply, focus). There are no such sounds in Czech. Even in unstressed positions Czech vowels have to be fully pronounced. Examples: The "i" in "kapitán", the "e" in "student" or in "Božena".

3. The Czech diphthong "ou", as in "houska", or "dobrou noc". The second element of this diphthong, although it is slightly shorter than the Czech short "u", is more markedly pronounced than in the English "o" in, e.g.: "yellow".

4. The combination "tr" in English has a special quality. Do not carry this English sound into Czech. Listen to and notice the difference between the English "tr" in e.g. "tree" and the Czech "tr" in e.g.: "chytry".
A similar difference is between the English "pr" and the Czech "pr". Notice the difference between the English word "preach" and the Czech word "pryč".

5. Use the right kind of "l", as in "little".

6. When pronouncing the Czech "ch" sound, do not stop the passage of air, thus substituting a "k" sound for the "ch" sound. The passage of air must be uninterrupted, continuous.

7. Listen to and imitate the proper intonation.

WRITING SYSTEM

Excepting diphthongs, there are 40 sounds in Czech: 30 consonants, and 5 short and 5 long vowels.

Czech uses 23 letters of the Roman alphabet. They represent 22 sounds (the letters i and y represent the same sound).

Twelve more sounds are represented by letters with a diacritical mark over them.

Diacritical marks are:

1. The length mark (čárka) over vowels:

á, é, í, ó, ú, ý

2. The small circle (kroužek), indicating length over u:

ů

3. The hook (háček) for letters representing palatal and some other sounds:

ď, ť, ň; š, č, ž; ř; ě

Three sounds are represented by groups of letters:

ch, dz, dž

Of these, dz is almost entirely a positional sound. It results from the assimilation of an unvoiced c sound to the immediately following voiced consonant, e.g.: moc dobře.

Basic Roman Letters	Length Marks		Hooks		Group of Letters		No Special Symbol Necessary	
a b c d	á	mám	č ď	česky Láďa	dz dž	dzinkat džbán		
e f g h	é	mléko	ě	pěkný				
i j k	í	bílý			ch	chodím	ch	soudruh de- (voiced) sátník
l m n o	š	kanón	ň	Máňa			ng	venku
p r s t u	ú ů	úloha vůz	ř š ť	dobře škola chuť			ř	tři (voiceless)
v y z	ý	strýc	ž	židle				glottal stop

The letters q, w, x are used in some words of foreign origin, e.g.:

quisling - quisling (a traitor)
 stowattová žárovka - 100-watt bulb
 On žije v exilu. - He lives in exile.

In Czech spelling each letter usually represents the same sound. In this respect Czech spelling is much more consistent than English.

The letters for vowels:

a	e	i y	o	u
á	é	í ý	ó	ú ů

always represent the same sound. The two ways of representing the Czech "i" sounds come from etymological and historical reasons. The same applies to the two symbols "ú" and "ů" for the Czech long "ú" sound, and to the usage of the letter "ě".

With consonants the picture is less uniform. Some peculiarities, for etymological and historical reasons, are dealt with on the following pages.

SOME PECULIARITIES OF SPELLING

ď, ť, ň

Dobrou chuť !	- Good appetite !
Tady je pomerančová šťáva.	- Here is orange juice.
Odpusťte.	- Forgive me.
Šťastnou cestu !	- Bon voyage !
	Have a nice trip !
Zaťukejte !	- Knock ! (before entering)
To je dešťová voda.	- This is rain water.
Vzbuď ho !	- Wake him up !
On se jmenuje Láďa.	- His name is Láďa.
On je Maďar a mluví maďarsky.	- He's Hungarian and speaks Hungarian.
To je dvouposchoďový dům.	- That's a 3-story house.
Naloďujeme tanky.	- We're loading the tanks. (on ships)
Já mám žízeň.	- I'm thirsty.
Promiňte, prosím.	- Excuse me, please.
Nemáte oheň ?	- Do you have a light ?
Ona se jmenuje Máňa.	- Her name is Máňa.
On volá Máňu.	- He's calling Máňa.
Máňo, kam jdeš ?	- Máňa, where are you going ?

NOTE:

In handwriting and typewriting a hook is used with the letters ď, ť: ď', ť'

In print, however, an apostrophe (') is used instead of a hook with the small letters ď, ť:
ď', ť'

dě, tě, ně In combinations of sounds ď, ť, ň, with the sound e the hook is put over the letter e: dě, tě, ně

Dnes je krásně.	- It's beautiful today.
Co děláte ?	- What are you doing ?
Já dělám domácí úlohu.	- I'm doing my home work.
Čtěte, prosím.	- Read, please.
Mluvte hlasitěji.	- Talk more loudly.
Stěna je tenká.	- The wall is thin.
Já nemám hnědý stůl.	- I don't have a brown table.
Řekněte mně, co to je.	- Tell me what it is.
Řekněte to ještě jednou.	- Say it again. (still once)
To říkáte správně.	- You're saying it correctly.
Děkuju.	- Thank you.

di, ti, ni In combinations of the sounds ď, ť, ň, with the sound i, the letter i (měkké "i" - soft "i") is used. No hook is used here.

Kde sedí ?	- Where is he sitting ?
On sedí tamhle.	- He's sitting there.
To je tichá ulice.	- That's a quiet street.
Je to modrá kniha ?	- Is it a blue book ?
Ne, to není modrá kniha.	- No, it isn't a blue book.
Vidíte paní Novákovou ?	- Do you see Mrs. Novák ?
Nevidím. Ona tady není.	- I don't (see). She isn't here.
Podívejte se.	- Look.
Mnoho štěstí.	- Lots of luck.

dy, ty, ny In combinations of the sounds d, t, n,
with the sound i the letter y is used.

Kdy je tady ?	- When is he here ?
Je tady každý večer.	- He's here every evening.
Máte čistý stůl ?	- Do you have a clean table ?
Ano, já mám vždycky čistý stůl.	- Yes, I always have a clean table.
On je rotný.	- He's an Sfc.
On je dnes nemocný.	- He's sick today.

In many words of foreign origin, (mostly from Latin, Greek, but also from English and other languages) the combination of letters di, ti, ni is pronounced as if it were spelled dy, ty, ny.

Máte rádio ?	- Do you have a radio ?
Ano, mám.	- Yes, I do.
Nosíte uniformu ?	- Do you wear a uniform ?
Ano, nosím.	- Yes, I do. (I wear)
Jaká je to organizace ?	- What kind of organization is it ?
To je komunistická organizace.	- It's a Communist organization.
To je politická organizace.	- It's a political organization.
On má dnes trénink.	- He has practice today.

bě, pě, vě, fě After b, p, v, f, the letter ě is pronounced je with the sound of "ye" in English "yes":

Dnes je dobrý oběd.	- There's a good lunch today.
Dnes je pěkný den.	- Today's a nice day.
Tam je pět studentů.	- There are five students there. (There is five of students)
Pěkně vítám.	- Welcome !
Děkuju pěkně.	- Thanks very much. (I thank nicely)
On je dobrý člověk.	- He's a good man.
Opakujte celou větu.	- Repeat the whole sentence.
On je teď v Haifě.	- He's in Haifa now.

mě The group of letters mě is pronounced mně:

Měkké i.	- Soft i. (The Czech name for the letter "i")
To je malé město.	- That's a small town.
Slyšíte mě ?	- Do you hear me ?
Já jsem tady jeden měsíc.	- I've been here one month.
Rozuměl jste ?	- Did you understand ?
Ano, já jsem rozuměl.	- Yes, I understood.
Já jsem Novák.	- I'm Novák.
Těší mě.	- Glad to know you.
(Lit.: It pleases me)

ú, ů

The letters ú and ů both stand for the long u sound. The long u sound is distinguished in writing only for etymological reasons (the long u sound rendered in writing by the symbol ů is derived from a former o sound).

The letter ů occurs only within or at the end of a word but not as the first letter.

- Kolik je tady stolů ? - How many tables are there here ?
Tady je jeden stůl. - There's one table here.
To je můj stůl. - That's my table.
- Kolik je tam venku vozů ? - How many cars are there outside ?
Já vidím jenom jeden vůz. - I see only one car.
- Potřebujete sůl ? - Do you need salt ?
- Kolik je tam důstojníků ? - How many officers are there ?
Tam je jeden důstojník. - There is one officer there.
Tam jsou dva důstojníci. - There are two officers there.
Tam je pět důstojníků a jeden poddůstojník. - There are five officers and one NCO there.
- Večer dělám domácí úlohu. - In the evening I do (my) home work.
Dnes je úterý. - Today is Tuesday.

ia, ie ...

The written ia, ie, ii, io, iu in words of foreign origin are pronounced: ija, ije, iji, ijo, iju, e.g.:

- Kde je kafeterie ? kafeterije Where's a cafeteria ?
Já hledám kafeterii. kafeteriji I'm looking for a cafeteria.
- Marie má rádio. rádyjo Mary has a radio.
Já rádiu nerozumím. rádyju I don't understand radios.
On má dvě rádia. rádyja He has two radios.

ASSIMILATION OF CONSONANTS

The following consonants come in pairs, a voiceless consonant and a corresponding voiced:

Voiceless	p	t	ť	k	c	č	f	s	š	ř	ch	
Voiced	b	d	ď	g	dz	dž	v	z	ž	ř	h	(see page 6)

Under certain conditions, a spelled voiced consonant is pronounced as a corresponding voiceless one and vice versa.

In clusters containing paired consonants (p-b, etc.) the last consonant influences the pronunciation of the preceding ones (regressive assimilation).

If the last consonant is voiced, the preceding ones also become voiced. (The pronunciation is given in slashes):

kde /gde/ kdy /gdy/

If the last consonant of the cluster is voiceless, the preceding ones also become voiceless:

blízko	/blísko/	pojďte	/po(i)ťte/
nížký	/níský/	posadte se	/posatte se/
těžký	/těšký/	hezky	/heský/
tužka	/tuška/	lehký	/lechký/
vtip	/ftip/	všechno	/fšechno/

Assimilation takes place not only within words, but also at the juncture of two words, if they are pronounced without a pause:

Je ten koš <u>dobrý</u> ?	/koš <u>dobrý</u> /
To děláte <u>moc dobře</u> .	/modz <u>dobře</u> /
Proč <u>hledáte ten dopis</u> ?	/prodž <u>hledáte</u> /
Je ten <u>člověk zdravý</u> ?	/člověg <u>zdravý</u> /
Já pořád <u>studuju</u> .	/pořát <u>studuju</u> /
On má pořád <u>práci</u> .	/pořát <u>práci</u> /
Jak <u>daleko</u> je pošta?	/jag <u>daleko</u> /
Já jsem teď <u>tady</u> .	/teť <u>tady</u> /
Podporučík <u>hledá tužku</u> .	/poťporučig <u>hledá tušku</u> /

Voiced paired consonants (b, d, ě, etc.) become voiceless before a pause in speech:

hlad	/hlat/	teď	/teř/
pořad	/pořat/	lékař	/lékař (voiceless ř)/
zub	/zup/		

Já mám hlad.	/hlat/
Já mám hlad pořad.	/hlat pořat/
Bolí mě zub.	/zup/
Já mám hlad, ale ne moc.	/hlat, (pause) ale/
Co děláte teď?	/teř/

The following consonants do not come in such sets of two:

l r m n ň j

These voiced consonants do not affect the pronunciation of other consonants within a word. They do not make the preceding voiceless consonant voiced.

l	jest <u>l</u> i, tep <u>l</u> o, ch <u>l</u> eba, rych <u>l</u> e, poslouch <u>l</u> ám, slov <u>l</u> ník, mysl <u>l</u> ím
r	jit <u>r</u> o, oprav <u>r</u> du, Proč? Protože pr <u>r</u> ší a je vít <u>r</u> .
m	rot <u>m</u> istr
n	rot <u>n</u> ý, ok <u>n</u> o, nemoc <u>n</u> ý, pneu <u>m</u> atika
ň	des <u>ň</u> átník, pě <u>ň</u> ně
j	pě <u>j</u> t /pj <u>j</u> t/ (= five)

The same applies to groups of words:

Jak <u>l</u> ehká je ta práce?	/jak <u>l</u> echká/
Jak <u>l</u> ehká on mluví?	/jak <u>l</u> echká/
Je ten <u>l</u> ehký malý?	/koš <u>l</u> ehký/
Ten dopis <u>l</u> ehký tady.	/dopis <u>l</u> ehký/
Poručík <u>l</u> ehký Němec.	/poručík <u>l</u> ehký Němec/
Ten <u>l</u> ehký je malý.	/koš <u>l</u> ehký je/

Consonants which are pronounced voiceless before a pause (hlad, pořád, zub, teď, etc.) remain voiceless if a word beginning with l, r, m, n, ň, j immediately follows:

Teď lékař říká, že už je zdravý. /teť... uš/
Když rotmistr mluví, já mu nerozumím. /Gdyš/
On pořád mluví. /pořát/
On je teď nemocný. /teť/
Teď Němec nemá čas. /teť/
Ten zub je ještě dobrý. /zup/

There are exceptions to this rule in the case of some prepositions.

In many Moravian dialects, voiceless consonants preceding l, r, m, n, ň, j are pronounced voiced:

My jsme /my zme/ Teď lékař /teď lékař/
Jak lehká /jag lechká/ dopis není /dopis není/

Some Special Cases of Assimilation

1. v This consonant is assimilated to a following consonant:

všechno /fšechno/ vtip /ftip/

but it does not affect the preceding consonants (except in some dialects at a juncture of two words):

Svobodník Svoboda potřebuje dobré světlo.
Jdeš ven dnes večer?

2. Glottal stop (see page 8) makes the preceding voiced paired consonant voiceless:

Já mám hlad a žízeň. /hlat ?a/
Teď auto nemám. /teť ?auto/

3. ř This is, in substance, a voiced consonant:

To říkáte dobře.
My voláme lékaře.
Je ten lékař dobrý?

It becomes voiceless

- a) before a pause:

Ten důstojník je lékařř.

- b) if a voiceless consonant follows:

Co ten četařř potřebuje?

- c) if a voiceless consonant precedes:

My potřebujem ř křídř.

4. In the case of some prepositions there are different assimilation rules.

5. sh The cluster spelled sh within a word, may be pronounced either /sch/ or /zh/.

In the western part of Czechoslovakia, in Bohemia, the pronunciation /sch/ is predominant; in the central part, in Moravia, the predominant pronunciation is /zh/.

Na shhledanou. /Na schhledanou/ or /Na zhhledanou/

HARD, SOFT AND NEUTRAL CONSONANTS

Phonetically Czech has four soft consonants (sounds):

ď, ť, ň, j

All the rest of the consonants are hard.

As far as the spelling is concerned we distinguish hard, soft and neutral consonants (letters) depending on whether we write after them only the letter "y", or only the letter "i", or "y" and "i", to represent the sound of /i/.

hard consonants: h, ch, k, r.

soft consonants: j, ž, š, č, ř, c

neutral consonants: b, f, l, m, p, s, v, z

Whenever a hard consonant is followed by an /i/ sound the letter "y" (called "tvrdé y" or "ypsilon") is used: hy, chy, ky, ry. This rule does not apply to some words of foreign origin, e.g., historie, chirurg, kilogram, americký and to some interjections (hihi).

Whenever a soft consonant is followed by the /i/ sound, the letter "i" (called "měkké i" or "jota") is used: ji, ži, ši, či, ři, ci.

After a neutral consonant, in some words, the letter i in others the letter y is used.

After the letters d, t, n we write i if these letters represent the sounds /d, t, n/. We write y if they represent the sounds /d, t, n/. See page 14-16.

HARD CONSONANTS

To je drahý vůz.	It's an expensive car.
To je tichý člověk.	He's a quiet person.
Dnes je hezký den.	Today's a nice day.
On je pryč.	He's gone.
Vy mluvíte moc rychle.	You speak too fast.
Ten dům je starý.	That house is old.
To je chyba.	It's a mistake.
On je vždycky večer doma.	He's always home in the evening.
Dnes je úterý.	Today is Tuesday.

In a few words that are formed in imitation of natural sounds (onomatopoeic words, e.g., in English: splash, bow-wow) and in some words of foreign origin the letters h, ch, k, r are followed by the letter i:

Česká historie.
To je asi jeden
kilometr.
On jde do kina.
On je dobrý chirurg.
To je americký voják.

Czech history.
It's about one kilometer.
He's going to the movies.
He's a good surgeon.
That's an American soldier.

SOFT CONSONANTS

Dobré jitro.
Jíte tady ?
Ano, jím.
Co tady mají ?
On potřebuje židli.
Já mám žízeň.

Good morning.
Do you eat here ?
Yes, I do (I eat).
What do they have here ?
He needs a chair.
I'm thirsty.

Jakou máte hodnost ?

What rank are you ?
(What kind do you have
rank ?)

Já jsem poručík.

I'm a lieutenant.

Ten učitel učí jinou
třídu.

That teacher teaches
another class.

Vy to říkáte dobře.
Cvičení číslo tři.

You say that well.
Lesson (exercise) number
three.

On má chřipku.

He has the flu.

On hledá nějaký laciný
vůz.

He is looking for some
inexpensive car.

Já mám dobrou práci.

I have a good job.

NEUTRAL CONSONANTS

Máte bílý papír?

On hledá byt.

Ta ulice není příliš
blízko.

Slyším to celý den.
Blýská se.

Myslím, že my máme
dobré místo.

Maminka je velmi
stará.

Ten kapitán píše
dopis a pije pivo.

On není slepý a taky
není hloupý.

Jaké je počasí?

Je silný vítr.

On má syna.

Vidíte ten vysoký
nový dům?

Mluvíte česky?

Zítřka bude zima.

Jazykový ústav.

On tady bude brzy.

Výslovnost.

Rozumíte?

Ano, my rozumíme.

Prosím vás, mohl bych
si zatelefonovat?

Do you have some white
paper?

He's hunting for an
apartment.

The street isn't too
close.

I hear that all day.
The lightning is
flashing.

I think we have a good
place.

Mother is very old.

That captain is writing
a letter and drinking
beer.

He's not blind and not
stupid either.

How's the weather?

There's a strong wind.

He has a son.

Do you see that tall,
new house?

Do you speak Czech?

It'll be cold tomorrow.

Language Institute.

He'll be here soon.

Pronunciation.

Do you understand?

Yes, we understand.

May I use your phone?

jsem, jsi, jsme, jste

In literary style pronunciation, the initial "j" sound in jsem, jsi, jsme, jste is pronounced only when the word is stressed or preceded by the sounds a, e, o, u. Otherwise these words are pronounced sem, si, sme, ste.

Spelled:	Pronounced:	
Jste sám ? Ano, jsem.	Ste sám ? Ano, jsem.	Are you alone ? Yes, I am.
Kdo je četař ? Já jsem četař.	Gdo je četař ? Já jsem četař.	Who is a sergeant ? I am a sergeant.
Kdo je to ? To jsem já. To jsme my.	Gdo je to ? To jsem já. To jsme my.	Who is it ? It's me. (It am I) It's us. (It are we)
Kde jste obyčejně večer?	Gde jste....	Where are you usually in the evening ?
Večer jsem doma.	Večer sem doma.	In the evening I'm at home.
Vy jste taky doma.	Vy ste taky doma.	You are also at home.
Co jste ? My jsme studenti.	Co jste ? My sme studen- ti.	What are you ? We are students.

In colloquial pronunciation the "j" in jsem, jsi, jsme, jste is generally omitted.

The "j" is always pronounced in the negative forms:
nejsem, nejsi, nejsme, nejste.

Jste vy letec ? Já nejsem letec.	ste nejsem	Are you an airman ? I'm not an airman.
-------------------------------------	---------------	---

-s-, -z-

A few words of foreign origin (Latin, Greek) are spelled only with the letter s, pronounced /z/.

Spelled always with s:	Pronounced:	
President republiky On se jmenuje Josef. Pražská universita filosofie	Prezident Jozef unyverzita filozofije	The President of the Republic His name is Joseph Prague University philosophy

In most of such words there is an alternate spelling with "z" which is nowadays predominantly used:

Spelled:	Pronounced:	
To je politická organizace (nebo: organisace). On má televizor (nebo: televisor).	organyzace televizor	It's a political organization. He has a tele- vision set.

th - t

The group th in words of Greek origin is spelled t.

teorie
metoda
matematika
atlet

theory
method
mathematics
athlete

In some words there is an alternate spelling th.

thema (nebo téma) theme
atheista (nebo ateista) atheist

In highly specialized words the spelling "th" is preserved.

SEMI-VOWELS

The sounds "l" and "r" are capable of forming syllables without the aid of a vowel and are called semi-vowels. Let this be illustrated by the following examples:

mlha is pronounced ml-ha with the stress on ml-
(fog)

prší pr-ší pr-
(it's raining)

zmrzlina zmrz-li-na zmrz-
(ice cream)

Ta první láhev je plná.	- That first bottle is full.
To je čtvrtý týden.	- It's the fourth week.
Chcete cukr ?	- Do you want sugar ?
To je jeho bratr.	- That's his brother.
Bolí ho v krku.	- He has a sore throat.
(Hurts him in throat)
On jí zmrzlinu.	- He eats ice cream.
Brno je velké město.	- Brno is a large city.
Plzeň je město v Čechách.	- Plzeň is a city in
Bohemia.
Plzeňské pivo.	- Pilsener beer.
Tvrdé y	- Hard y (the Czech name
for the letter "y")
Rozvrh hodin.	- Schedule of instruction.

Because the letters "l" and "r" can form syllables without the aid of a vowel, there is a great number of Czech words which contain no vowel at all. Examples:

Bolí ho prst.	- His finger hurts.
(Hurts him finger)
Kladivo a srp.	- Hammer and sickle.
On jezdí skrz město.	- He drives through the city.
Tamten strom je smrk.	- That tree is a spruce.

You may wish to know some tongue-twisters stressing the existence of such vowel-less words in Czech:

Strč prst skrz krk. - Thrust your finger through the throat.
 Vlk prchl skrz strž, strhl - The wolf fled through the ravine, tore up some clumps of grass, beat it into a fortress.
 drn, zdrhl v tvrž.

DOUBLE CONSONANTS

Double letters are mostly considered as single characters.

Spelled:	Pronounced:	
Měkké i. Ten kamenný most je užší. Anna se rozzlobila.	mňeké kamený uší Ana se rozlobila	Soft "i". (The Czech name for the letter "i") That stone bridge is narrower. Ann got mad.

In some words double letters are pronounced as one prolonged sound, especially when it is necessary to distinguish between similar words, e.g.:

nejjistější (most certain)
nejistější (less certain)

They are also pronounced as one prolonged sound between two words, e.g.:

Pan Novák tam má přítele.
Dnes svítí slunce.

Mr. Novák has a friend there.
The sun is shining today.

Třída.

Dialogue No. 1
Rozmluva číslo 1.

U - Učitel
S - Student

U.: Co je tady?	What's this - here?
S.: To je třída.	This is a class.
U.: Jaká třída je tady?	What kind of class is here?
S.: To je česká třída.	This is a Czech class.
U.: Jaká je česká třída?	What's the Czech classroom like?
S.: Česká třída je velká.	The Czech classroom is large.
U.: Kdo je tady?	Who's here?
S.: Tady je učitel.	The teacher is here.
U.: Je tady taky student?	Is there also a student here?
S.: Ano, tady je taky student.	Yes, there's a student here, too.
U.: Je student voják?	Is the student a soldier?
S.: Ano, student je americký voják.	Yes, the student is an American soldier.
U.: Jaký je stůl?	What's the table like?
S.: Stůl je velký.	The table is large.
U.: Je stůl zelený?	Is the table green?
S.: Ne, stůl není zelený; stůl je hnědý.	No, the table isn't green; the table is brown.
U.: Je tabule zelená?	Is the blackboard green?
S.: Ano, je.	Yes, it is.
U.: Je židle zelená?	Is the chair green?
S.: Ne, není.	No, it isn't.

- U.: Jaká je křída?
S.: Křída je bílá.
- U.: Jaká je tužka?
S.: Tužka je hnědá.
- U.: Co je tady a co je tam?
S.: Tady je velká tužka a tam je malá tužka.
- U.: Je okno velké?
S.: Ano, okno je velké.
- U.: Jaká kniha je tady?
S.: Tady je česká kniha.
- U.: Je tady taky učitelka a studentka?
S.: Ne, učitelka tady není. Studentka tady taky není.
- U.: Jaké pero je tady?
S.: Tady je zelené pero.

- What's the chalk like?
The chalk is white.
- What's the pencil like?
The pencil is brown.
- What's here and what's there?
There's a large pencil here and there's a small pencil there.
- Is the window large?
Yes, the window is large.
- What kind of book is here?
There's a Czech book here.
- Is there also a lady-teacher and a girl-student here?
No, there isn't a lady-teacher here. There isn't a girl-student here either (is also not here).
- What kind of pen is here?
There's a green pen here.

a	- and
americký, americká, americké, adj.	- American
ano	- yes
bílý, bílá, bílé, adj.	- white
co?	- what?
český, -á, -é	- Czech
hnědý, -á, -é	- brown
jaký, -á, -é	- what kind of, what like
je	- is, there's
kdo?	- who?
kniha, f.	- book
křída, f.	- chalk
malý, -á, -é	- small
ne	- no
není	- isn't, there isn't
okno, n.	- window
pan, m.	- Mr.
pán, m.	- gentleman
paní, f.	- Mrs.
pero or péro, n.	- pen
student, m.	- student
studentka, f.	- (girl) student
stůl, m.	- table, desk
tabule, f.	- blackboard
tady	- here
taky or také	- also, too, as well
taky není	- is not ... either
tam	- there
to	- this, that, it
třída, f.	- class, classroom
tužka, f.	- pencil
učitel, m.	- teacher
učitelka, f.	- (lady) teacher
velký or veliký, -á, -é	- large, big, great
voják, m.	- soldier
zde	- here
zelený, -á, -é	- green
židle, f.	- chair

NOUN

Nouns are, both in English and Czech, names of persons, animals and things :

voják soldier, pes dog, kniha book, třída class, classroom.

GENDER

In Czech every noun is considered to have gender; that is, every noun is said to be masculine, feminine or neuter. It is important to learn the gender of every noun, because it affects the form of other words.

MASCULINEGENDER

Most nouns that end in consonants are masculine :

učitel teacher, student student, stůl table, papír paper.

FEMININEGENDER

Most nouns that end in -a are feminine :

učitelka lady-teacher, kniha book, studentka girl-student.

NEUTER GENDER

All nouns that end in -o (except last names) are neuter:

okno window, pero pen.

A small group of neuter nouns with other endings will be considered later.

NOUNS ENDING
IN -e

Of nouns ending in -e some are feminine : židle chair, some are neuter : moře sea, and very few are masculine : dárce donor.

ARTICLES

Czech has no article, either definite (the) or indefinite (a, an). Therefore voják means a soldier or the soldier.

ADJECTIVES

The form of an adjective in Czech is decided by the gender of the noun or pronoun it modifies :

<u>bílý</u> papír	white paper	(masculine)
<u>bílá</u> křída	white chalk	(feminine)
<u>bílé</u> okno	white window	(neuter)
<u>český</u> učitel	Czech teacher	(m.)
<u>česká</u> učitelka	Czech lady-teacher	(f.)
<u>zelené</u> pero	green pen	(n.)

TO

In such sentences as the following, the neuter to is used regardless of the gender of the noun :

Co je <u>to</u> ?	What 's this ?
<u>To</u> je stůl.	That 's a table.
<u>To</u> je kniha.	That 's a book.
<u>To</u> je pero.	That 's a pen.

NOTE : The English "there's" or "there isn't" in sentences like :

There's a chair here,
There isn't a chair there,

is rendered into Czech simply by "je" or "není" :

Tady je židle.
Tam není židle.

Tady je velká třída. To je česká třída. Tady je učitel a americký voják. Voják je student. Studentka tady není. Tady je taky zelená tabule, hnědý stůl a židle. Tam je bílá křída, velká kniha a malá tužka. Učitel je tady. Student je tady taky. Paní učitelka zde není a studentka zde taky není. Kdo je student a kdo je voják? Učitel není voják. Kde je pero? Pero je tam. Je tam taky tužka. Pero není velké; je malé. Křída je taky malá.

TRANSLATION 1.

Where's the classroom? The classroom is here. The teacher is here and the student is also here. What's this? This is a large Czech classroom. Is this a brown pen? Yes, this is a brown pen. Is the chalk also brown? No, the chalk isn't brown. The chalk is white.

The lady-teacher isn't there; the girl-student is there. What kind of table is here? There's a large brown table and a small green Czech book there. There's a small brown pen and a large white chalk there. There's a brown chair there, too.

HOMEWORK 1.

Complete the following sentences by supplying suitable adjectives :

Třída je

To je třída.
Stůl je
To je stůl.
Tabule je
To je tabule.
Pes je
To je pes.
Kniha je
To je kniha.
Voják je
To je voják.
Tuška je
To je tuška.
Židle je
To je židle.
Student je
To je student.
Křída je
To je křída.
Studentka je
To je studentka.
Je okno ?
Není pero ?

Tady kolem.Dialogue No. 2
Rozmluva číslo 2.

U.: Co je tady?	What's this here?
S.: To je bílá lampa.	That's a white lamp.
U.: Vidíte lampu dobře?	Do you see the lamp well?
S.: Ano, vidím lampu dobře.	Yes, I see the lamp well.
U.: Je podlaha hnědá?	Is the floor brown?
S.: Ano, je.	Yes, it is.
U.: A co ještě je hnědé?	And what else is brown?
S.: Stůl je hnědý, tužka je
hnědá a pero je taky
hnědé.	The table is brown, the
pencil is brown, and the
pen is also brown.
U.: Co a koho vidíte venku?	What and whom do you see
outside?
S.: Vidím tam trávu. Taky
vidím studenta.	I see grass there. I see
a student, too.
U.: Jaká je tráva?	What's the grass like?
S.: Tráva je zelená.	The grass is green.
U.: Co je tady?	What's here?
S.: Tady je škola.	There's a school here.
U.: A co je tam?	And what's there?
S.: Tam je kafeterie.	There's a cafeteria there.
U.: Co tam mají?	What do they have there?
S.: Mají tam kávu.	They have coffee there.
U.: Je černá káva dobrá?	Is black coffee good?
S.: Ano, a bílá káva je taky
dobrá.	Yes, and coffee with cream
is good too.

L. 2

L. 2

U.: Co je to tam venku?

What's that outside there?

S.: To je pes.

That's a dog.

U.: Jaký je? Je černý nebo
hnědý?

What's he like? Is he black
or brown?

S.: Je bílý.

He's white.

U.: Máte vy taky psa?

Do you have a dog, too?

S.: Ne, nemám.

No, I don't.

U.: Je stěna bílá?

Is the wall white?

S.: Ano, je. A strop je
taky bílý.

Yes, it is. And the ceiling
is also white.

U.: A co voda?

And how about water?

S.: Voda nemá barvu.

Water has no color.

VOCABULARY 2.

ale	- but
barva, f.	- color
černý	- black
dobře	- well (adv.)
já	- I
kafeterie, f.	- cafeteria
káva, f.	- coffee
koho (dir. obj.)	- whom
lampa, f.	- lamp
mám	- I have
nebo	- or
pes, m.	- dog
podlaha, f.	- floor
stěna, f.	- wall
škola, f.	- school
tráva, f.	- grass
venku	- outside, outdoors
vidím	- I see
voda, f.	- water
vy	- you

Phrases and Idioms

bílá káva	- coffee with cream
co ještě	- what else

GRAMMAR ANALYSIS 2

In both English and Czech, all such words as tree, man, John, faith, and horse are called nouns.

In both English and Czech, all such words as do, to go, could, and killed are called verbs.

In the sentence "The man killed the bear", the noun man is called the subject of the verb killed and the noun bear is called the direct object of the same verb. In the sentence "The bear killed the man", bear is the subject and man is direct object. In English, we distinguish between subject and direct object by the order of the words, and the words do not usually change in form. (Such words as I - me, he - him, do change in form to show whether they are subjects or objects).

But, as you have seen, Czech nouns usually have a different form as direct object from the form that marks them as subjects. Each particular form of a Czech noun is called a case. A noun used as a subject is said to be in the nominative case, which is the basic form given in vocabularies of this textbook and in all dictionaries. A noun used as a direct object is said to be in the accusative case.

ACCUSATIVE CASE:

Nouns form the accusative singular by adding -a to the stem if they denote male persons and animals and end in hard or neutral consonants:

-d, -t, -k, -g, -h, -n, -r, -ch,
-b, -p, -m, -v, -f, -s, -z, -l

Kdo je to?
To je voják.

Who is it?
It's a soldier.

Koho vidíte?
Vidím vojáka.

Whom do you see?
I see a soldier.

To je pan Novák.
Vidím pana Nováka.

This is Mr. Novák.
I see Mr. Novák.

To je student.
Vidím studenta.

That's a student
I see a student.

To je pes.
Mám psa.

That's a dog.
I have a dog.

NOTE : In forming the accusative form psa, the - e - of pes is dropped.

Feminine nouns which end in -a in the nominative case singular, form the accusative singular by adding - u to the stem.

Co je to ?
To je kniha.

What's that ?
That's a book.

Co máte ?
Mám knihu.

What do you have ?
I have a book.

To je lampa.
Vidím lampu.

That's a lamp.
I see a lamp.

To je učitelka.
Máme učitelku.

It's a lady teacher.
We have a lady teacher.

VERBS

When a verb is used with a direct object, it is called a transitive verb.

When it is used without a direct object, it is called an intransitive verb.

In English most verbs can be transitive or intransitive. Thus in the sentence

"John killed a bear,"

killed is a transitive verb. However, in the sentence

"John kills for the love of killing,"

kills is an intransitive verb.

CONJUGATION

of some verbs in the present tense :

já	mám	I have	1st person singular
ty	máš	you have	2nd person singular
on	má	he has	3rd person sing., masculine
ona	má	she has	3rd person sing., feminine
ono	má	it has	3rd person sing., neuter
my	máme	we have	1st person plural
vy	máte	you have	2nd person plural
oni	mají	they have	3rd pers. pl., masc., animate
ony	mají	they have	3rd pers. pl., masc. inanimate & feminine
ona	mají	they have	3rd person plural, neuter

Since verbs have different endings for the different grammatical persons, they are usually used without a separate subject.

It is sufficient to say :

mám	for	I have
máš		you have
má		he, she, it has
máme		we have
máte		you have
mají		they have

The personal pronoun subject is used only if it is stressed :

Kdo má knihu ?
Já mám knihu.

Who has a book ?
I have a book.

Kdo má knihu,
vy nebo on ?

Who has a book,
you or he ?

Já mám knihu,
ale on nemá knihu.

I have a book
but he doesn't have a book.

The form ty máš is used only when speaking to a close friend (on first name terms), a member of one's family or the relative or when an adult is speaking to a child. It is also used among members of some organizations and associations and in talking to animals.

L. 2

vidím
vidíš
vidí

I see
you see
he, she, it sees

vidíme
vidíte
vidí

we see
you see
they see

L. 2

NEGATIVE VERBS

nemám
nemáš
nemá

I don't have

nevidím
nevidíš
nevidí

I don't see

nemáme
nemáte
nemají

nevidíme
nevidíte
nevidí

READING 2.

Učitel a americký voják mají knihu. Mají taky křidu a tužku. Učitel vidí studenta Browna. Pan Brown má psa. Je to velký hnědý pes. Pes je venku. Je tam zelená tráva. Vidíte trávu a psa? Nevidím psa. Vidím studentku, učitelku a vojáka.

Tam je velká kafeterie. Mají tam kávu.

Zde máme třídu. Třída je malá.

Je tady bílý strop, zelená tabule, hnědý stůl. Okno je zelené a židle je taky zelená.

Tady vidíte podlahu. Podlaha je hnědá. Tam vidíte stěnu. Stěna je bílá a zelená. A tam vidíme lampu. Lampa je bílá.

Vidíte taky pana Tomka? Pan Tomek zde není a pan Novák taky ne.

TRANSLATION 2.

(Homework)

I have a book. It's a green Czech book. I also have a pencil. It's a brown pencil. The teacher has a (piece of) chalk. The chalk is white.

Outside we see grass. There's also a small white dog there. Do you see the dog? Mr. Tomek sees the dog. He also sees the soldier and the student. The student sees the school and the classroom.

What do you see? I see Mr. Brown, the girl-student and the lady-teacher. They're outside. They also see the soldier and the dog. What else do you see here? I see the lamp, the wall and the floor. There's also a blackboard, a window, a brown table and a green chair here.

L. 2

L. 2

Is there a cafeteria here ? Yes, there's a cafeteria here. We
have coffee there.

Kafeterie.

Dialog No. 3.
Rozmluva číslo 3.

U.: Co tady mají ?
S.: Mají tady kávu a čaj.

What do they have here ?
They have coffee and tea here.

U.: Co ještě ?
S.: Taky tu mají mléko.
Pivo tady nemají.

What else ?
They have milk here, too.
They don't have any beer
here.

U.: Co tady děláte ?
S.: Sedím a piju čaj.

What are you doing here ?
I'm sitting and drinking tea.

U.: Jaký čaj tady dělají?

What's the tea like they make
here ?

S.: Čaj je tady dobrý.

The tea is good here.

U.: Kde je kapitán Rogers ?
S.: Taky je tady. Vidíte ?

Where's Capt. Rogers ?
He's here, too. Do you see ?

U.: Teď ano. Ale nevidím pana
Richardse.

Now I do. But I don't see Mr.
Richards.

S.: Richards je venku, tam kde
je ten vysoký strom. Má
nové auto.

Richards is outside, there where
that tall tree is. He has a new
car.

U.: Taky mám nový vůz. Jaký
máte vy ?

I, too, have a new car. What
kind do you have ?

S.: Já teď nemám auto.

I don't have a car now.

U.: Jíte tady?

Do you eat here ?

S.: Ne. Jím doma.

No. I eat at home.

L. 3

L. 3

U.: Jaký jste student?

What kind of student are you?

S.: Nejsem příliš dobrý, ale taky nejsem špatný.

I'm not too good but I'm not bad, either.

U.: Strop je tady vysoký.

The ceiling is high here.

S.: Okno je taky vysoké, ale špinavé.

The window is also high, but dirty.

- - - - -

U.: Vy jste letec, že ano ?

You're an airman, aren't you ?

S.: Ano, jsem.

Yes, I am.

U.: A ještě něco. Máte čistý papír?

One more thing. Do you have a piece of clean paper.

S.: Ano, mám. Tady je.

Yes, I have. Here it is.

auto, n.	- car (automobile)
čaj, m.	- tea
čistý	- clean (adj.)
dělám	- I make, I'm making, I do, I'm doing
dobrý	- good
doma	- at home
jím	- I eat, I'm eating
kapitán, m.	- captain
kde	- where
letec, m.	- airman, Air Force man
mléko, n.	- milk
nový	- new
papír, m.	- paper
piju, or piji	- I drink, I'm drinking
pivo, n.	- beer
příliš	- too, too much, much too
sedím	- I sit, I'm sitting
strom, m.	- tree
strop, m.	- ceiling
špatný	- bad
špinavý	- dirty
teď	- now
vůz, m.	- car
vysoký	- high, tall
tu, adv.	- here

Phrases and Idioms

ještě něco

- one more thing

ACCUSATIVE CASE The accusative of masculine nouns denoting inanimate things is identical with the nominative case.

Zde je stůl.
Vidím stůl.

There's a table here.
I see a table.

To je strop.
Vidím strop.

That's a ceiling.
I see the ceiling.

To je čaj.
Mám čaj.

This is tea.
I have tea.

The accusative case of all neuter nouns has the same ending as the nominative case.

Pero je dobré.
Mám dobré pero.

The pen is good.
I have a good pen.

Mléko je dobré.
Piju dobré mléko.

Milk is good.
I drink good milk.

CONJUGATIONConjugation of jsem:

jsem
jsi
je
jsme
jste
jsou

I am
you are
he, she, it is

nejsem
nejsi
není
nejsme
nejste
nejsou

I'm not
you aren't
he, she, it isn't

we are
you are
they are

we aren't
you aren't
they aren't

The rest of the Czech verbs follow one of these three patterns of present tense endings:

-u	-ím	-ám
-eš	-íš	-áš
-e	-í	-á
-eme (or: -em)	-íme	-áme
-ete	-íte	-áte
-ou	-í	-ají

For example:

<p>piju (in lit. style: pijí)</p> <p>piješ</p> <p>pije</p> <p>pijeme (or: pijem)</p> <p>pijete</p> <p>pijou (in lit. style: pijí)</p>	<p>sedím</p> <p>sedíš</p> <p>sedí</p> <p>sedíme</p> <p>sedíte</p> <p>sedí</p>	<p>dělám</p> <p>děláš</p> <p>dělá</p> <p>děláme</p> <p>děláte</p> <p>dělají</p>
	<p>jím</p> <p>jíš</p> <p>jí</p> <p>jíme</p> <p>jíte</p> <p>jedí</p>	<p>mám</p> <p>máš</p> <p>má</p> <p>máme</p> <p>máte</p> <p>mají</p>
	<p>vidím</p> <p>vidíš</p> <p>vidí</p> <p>vidíme</p> <p>vidíte</p> <p>vidí</p>	

Zde sedí pan Novák a pan Čermák. Pan Novák pije čaj a pan Čermák jí. Pan Novák je student a pan Čermák je učitel. Kapitán Rogers tam taky sedí. On je taky student. Venku má auto. Je to nový černý vůz. Kapitán Rogers je letec a pan Novák je voják.

Kafeterie je veliká, vysoká a čistá. Mají tam kávu, mléko, čaj, ale nemají tam pivo. Pivo pijeme doma. Doma také jíme.

Venku vidíme také pana Berana. Pan Beran tam má psa. Pes pije vodu. Pes je veliký a hnědý, ale není příliš čistý. Já mám doma taky psa. Pan Brown a pan Grant tady nejsou. Jsou doma. Nejedí zde.

TRANSLATION 3.
(Homework.)

What do you see here ? Is that a brown table ? Do you have (some) paper and a pen ? No, I don't have a pen, but I have some paper and a pencil. What are you doing here ? I'm drinking tea and I eat here. Mr. Novák doesn't eat here, he eats at home. What do you drink ? Milk or coffee ? They have no beer here.

Do you see the tree there ? It's a big green tree. There's also a car there. Do you have a car ? I don't, but Mr. Novák has an automobile. Is Mr. Novák a good student ? No, Mr. Novák isn't a student, he's a teacher. I'm an airman and you're a soldier.

What's Mr. Richards ? Mr. Richards is a captain. Does he have a car ?

Poručík Marek.Dialogue No. 4
Rozmluva číslo 4.

U.:	Dobrý den.	Hello.
S.:	Dobrý den.	Hello.
U.:	Jak se máte?	How are you?
S.:	Děkuju, dobře.	I'm fine.
U.:	Koho hledáte?	Whom are you looking for?
S.:	Já hledám poručíka Marka.	I'm looking for Lt. Marek.
U.:	Ten tady nebydlí.	He doesn't live here.
S.:	Ale já tady mám tu adresu.	But I have this address here.
U.:	Tahle adresa je špatná.	This address is wrong.
S.:	A kde bydlí pan Marek?	And where does Mr. Marek live?
U.:	Vidíte tamten dům?	Do you see that house over there?
S.:	Ano, vidím.	Yes, I do.
U.:	Tam bydlí nějaký poručík letec.	Some Air Force Lt. lives there.
S.:	Tak to je asi tam.	Well, then it's probably there.
U.:	Asi. Tahle ulice je krátká. Jiný letec tady nebydlí.	Probably. This street is a short one. No other Air Force man lives here.
S.:	Tahle ulice je hezká a tichá.	This street is nice and quiet.
U.:	Kde bydlíte vy?	Where do you live?
S.:	Tady blízko.	Near here.

U.: Máte velký byt ?
S.: Ne, jen malý.

Do you have a large apartment ?
No, just a small one

U.: A je tam taky taková
velká zahrada ?
S.: Ne, je jen malá.

And is there such a large
garden there ?
No, only a small one.

U.: No, na shledanou.
S.: Děkuju a -na shledanou.

Well, 'bye.
Thanks, and good-by.

adresa, f.
asi

blízko
bydlím

den, m.

dům, m.

hezký

hledám

jak

jako

jiný

krátký

nějaký

poručík, m.

tak

tak - jako

tamtén, tamta, tanto

ten, ta, to

tenhle, tahle, tohle

tento, tato, toto

tichý

ulice, f.

zahrada, f.

byt, m.

takový, adj.

jen or: jenom

moc

- address

- about, approximately;
perhaps, probably

- near, close, close to, nearby

- I live (I dwell)

- day

- house

- pretty, nice, good looking

- I look for

- how

- like, as

- other, another, different

- short

- some kind, some sort of, some

- lieutenant

- so, the same way

- as - as

- that one

- this, the, that

- this (here)

- this (here)

- quiet, silent, noiseless

- street

- garden

- apartment

- such

- only

- very, too

Phrases and Idioms

Dobrý den.

Na shledanou !

- Hello. (Literally: Good day)

- So long ! I'll see you! Good-by!

ADJECTIVES

The following words are called adjectives :

red, good, big, narrow.

PRONOUNS

A word which may be used to replace a noun is called a pronoun. The following words are called personal pronouns :

I, me; you; he, him; she, her; they, them.

DEMONSTRATIVE
ADJECTIVES

The following words are called demonstrative adjectives :

this, that, these, those.

DEMONSTRATIVE
PRONOUNS

The following words are called demonstrative pronouns :

this one (or this, used in the same way);
that one (or that, used in the same way);
these, those when not followed immediately by a noun

Since the Czech words used as demonstratives are the same, whether used as adjectives or as pronouns, they will be lumped together and called, for the sake of convenience, demonstrative pronouns.

masc.	<u>ten</u> stůl
femin.	<u>ta</u> kniha
neuter	<u>to</u> okno

this (or that) table
this (or that) book
this (or that) window

The accusative of demonstrative pronouns :

Vidím	<u>ten</u>	stůl	I see that table (inanimate)
	<u>toho</u>	vojáka	that soldier (animate)
	<u>tu</u>	knihu	that book
	<u>to</u>	okno	that window

NOTE : Masculine nouns are divided into :

animate (persons & animals), e.g., učitel, pes,
kapitán;
inanimate (objects & things), e.g., stůl, vůz,
strom, čaj.

Stressed forms of the demonstrative pronouns are made by adding the suffix

...hle

(in lit. style ...to) to the basic form :

tenhle	or	tento	this (this one over <u>here</u>)
tahle		tato	
tohle		toto	

or by putting tam (meaning "there") in front of the demonstrative pronoun :

tamtén	that (the one over <u>there</u>)
tamta	
tamtó	

Tahle tužka je malá,
ale tamta tužka je velká.

This pencil (here) is small
but that pencil (there) is
big.

Tenhle student má psa,
ale tamten student nemá
psa.

This student (here) has a dog,
but that student (over there)
doesn't have a dog.

Je hezký den. Venku vidíme pana Nováka. Je tam také nějaký voják. Ten voják je student a hledá poručíka Marka. Poručík Marek tady nebydlí, ale bydlí blízko. Má zde dům jako pan Novák. Ten dům má taky zahradu, ale není tak veliká jako tahle. Tady je dobrá zelená tráva, ale tam trávu nemají. Není tam voda. Poručík Marek sedí venku. Je tam také nějaká paní. Pijí kávu. Ta paní má knihu.

"Je tamten letec pan poručík Marek?" "Ano, je, a ta paní, to je ta nová učitelka".

TRANSLATION 4.
(Homework.)

This little street here is quiet and nice. Lieutenant Marek has a house here. It's that house over there. That gentleman there is Lt. Marek and the lady is a teacher. She has a car, as (has) Lt. Marek. It isn't new but it's good. This black car is also nice. It isn't as old as that one.

A soldier is looking for Lt. Marek. He has an address but this address is wrong. Lt. Marek doesn't live here. The house where Marek lives isn't as large as this one and doesn't have a garden.

Byt.

Dialog No. 5.
Rozmluva číslo 5.

U.: Dobrý den.	Hello.
S.: Dobrý den. Jak se máte ?	Hello. How are you ?
U.: Dobře. A vy ?	Fine. And you ?
S.: Taky dobře.	I'm fine, too.
U.: Kdo je tenhle pán?	Who's this gentleman ?
S.: To je pan Stejskal.	This is Mr. Stejskal.
U.: Co tady dělá ?	What is he doing here?
S.: On je nový student a hledá byt. Dům, kde teď bydlí, je starý a špinavý.	He's a new student and he is looking for an apartment. The house where he lives now is old and dirty.
U.: A jaký byt hledá ?
Velký nebo malý ?	And what kind of apartment is he looking for ? Big or small ?
S.: Jen malý.	Only a small one.
U.: Asi jako tenhle ?	Something like this ?
S.: Ne, tenhle je příliš velký.	No, this one is much too large.
U.: Tady blízko má dům pan Beneš. A tam je byt.	Mr. Beneš has a house nearby. And there's an apartment there.
S.: Kde je to ?	Where is it ?
U.: Vidíte tamten velký, bílý dům ?	Do you see that big white house over there ?
S.: Není to škola ?	Isn't it a school ?
U.: Ano, je.	Yes, it is.
S.: Tam je ta krátká ulice, kde bydlí kapitán Málek.	There's the short street where Capt. Málek lives.

U.: A tam taky má dům pan Beneš.

S.: To je blízko. Ale není ten byt příliš velký?

U.: Ne, je asi tak velký, jako pan Stejskal hledá.

S.: A není špinavý ?

U.: Ne, je čistý.

S.: Má ten dům zahradu?

U.: Ano, je tam zahrada.

S.: Hezká ?

U.: Není tak velká jako tahle, ale je tam vysoká, zelená tráva.

S.: Je ten pan Beneš teď doma?

U.: Asi ano.

S.: A ještě něco : Je ten byt tichý ?

U.: Je. Pan Beneš má psa, ale ten je tichý.

S.: To je dobře. Na shledanou.

U.: Na shledanou.

And that's also where Mr. Beneš has his house.

That's near. But isn't that apartment too big?

No, it's approximately as large as Mr. Stejskal is looking for.

But isn't it dirty ?

No, it's clean.

Does that house have a garden ?

Yes, there's a garden there.

A nice one ?

It isn't as large as this one, but there's tall green grass.

Is that Mr. Beneš at home now?

Probably so.

And one more thing : Is the apartment quiet ?

It is. Mr. Beneš has a dog, but he's quiet.

That's swell. Goodby.

So long.

Tahle stěna je bílá a tahle podlaha je hnědá. Tamten pes je černý a tenhle pes je bílý. Vidím tuhle lampu, ale nevidím tamtu lampu. Doma piju kávu, ale tady piju čaj. Pan kapitán má vůz. Je to veliké zelené auto, ale není tak veliké jako tamto. Tenhle pán není letec. Vidíte toho poručíka ? Nevidím toho pána, ale vidím tamtu učitelku. Co dělá tamten voják ? On zde jí a pije kávu. Je tahle káva dobrá ? Není dobrá, ale taky není moc špatná. Čaj tady je dobrý.

Tohle okno je špinavé, ale tamto je čisté. Tahle třída není tak malá jako tamta. Co hledáte ? Hledám tuhle třídu.

PŘEKLAD 5.
(Homework)

This is a large and nice garden. Do you also have a garden like this one ?

That gentleman over there is an American lieutenant. Do you see that soldier ? This lady is a teacher and that lady over there is another teacher. Are you looking for this girl-student ? Do you drink tea ? Yes, I do, but I don't drink this, it isn't good. Do you see that window over there ? Yes, I see that window, it isn't as large and clean as this one.

This soldier has a dog. Is it this dog ? No, it's that dog over there.

LESSON NO. 6
Cvičení číslo 6.

Učitel a student.

Dialogue No. 6
Rozmluva číslo 6.

U.: Jak se dnes máte?	How are you today?
S.: Děkuju, dobře.	Fine, thanks.
U.: Co děláte?	What are you doing?
S.: Studuju.	I'm studying.
U.: Co se učíte?	What are you studying
(learning)?
S.: Učím se česky.	I'm studying Czech.
U.: Jakého instruktora máte?	What kind of instructor do
you have?
S.: Dobrého.	A good one.
U.: A máte český slovník?	And do you have a Czech
dictionary?
S.: Ano, máme český slovník.	Yes, we have a Czech
dictionary.
U.: Kdy studujete?	When do you study?
S.: Tady se učíme jen
dopoledne a odpoledne.	Here we study only in the
morning and afternoon.
U.: Večer nestudujete?	You don't study in the
evening?
S.: Ano, večer se pak učím
doma.	Yes, then in the evening
I study at home.
U.: Co čtete večer?	What do you read in the
evening?
S.: Večer čtu českou knihu.	In the evening I read a
Czech book.
U.: Proč čtete tu knihu?	Why are you reading that
book?
S.: Protože se učím česky.	Because I'm studying Czech.

L. 6

L. 6

U.: Vidíte tamtoho šedivého kapitána?

Do you see that gray-haired captain there?

S.: Ano. Je to pravda, že se taky učí česky?

Yes. Is it true that he is also studying Czech?

U.: Ano, je dobrý student. - Tak na shledanou.

Yes, he is a good student. - Well, so long.

S.: Na shledanou.

So long.

česky	- Czech (adv.)
čtu	- I read
děkuju	- I thank
dnes, dneska	- today
dopoledne	- in the (late) morning; a.m.
instruktor, m.	- instructor
jen, jenom	- only
kdy	- when (interrog. adverb)
odpoledne	- in the afternoon
pak	- then
pravda, f.	- truth
proč	- why
protože	- because
ráno	- in the morning
slovník, m.	- dictionary
studuju	- I study
šedivý or šedý	- gray; grayhaired
učím	- I teach
učím se	- I learn
večer	- in the evening
že	- that (conjunction)

ACCUSATIVE OF
ADJECTIVES

Vidím dobrého studenta. I see a good student.
(masc. anim.)

Mám dobrý stůl. I have a good table.
(masc. inanim.)

Mám dobrou knihu. I have a good book.
(feminine)

Mám dobré pero. I have a good pen.
(neuter)

CONJUGATION

děkuju (lit. style: děkuji)	I thank
děkuješ	you thank
děkuje	he, she thanks

děkujeme or děkujem	we thank
děkujete	you thank
děkují (lit. style: děkují)	they thank

čtu	I read
čteš	you read
čte	he, she read

čteme or čtem	we read
čtete	you read
čtou	they read

učím	I teach	učím se	I learn (study)
učíš	you teach	učíš se	you learn
učí	he, she teaches	učí se	he, she learns
učíme	we teach	učíme se	we learn
učíte	you teach	učíte se	you learn
učí	they teach	učí se	they learn

Dnes čteme novou českou knihu. Máme taky nového instruktora a novou učitelku. Učitel zde učí dopoledne a paní učitelka odpoledne. Učíme se taky doma.

Pan poručík Novák má nějakou jinou knihu. Není zelená a černá jako tahle, ale je šedivá a hnědá. Je to český slovník. Pan poručík Novák je tichý student. Učí se dobře. Večer sedí doma a jen studuje a pije černou kávu.

Učitel Marek hledá nějaký nový dům, protože ten, kde bydlí teď, je příliš malý a není blízko. Taky tam nemá dobrou zahradu. Vidím pana Marka jen večer. On tady neučí. Má jinou třídu. Pan Marek učí toho nového kapitána Horáka. Kapitán Horák je letec. Má tady hezký, čistý dům a malého bílého psa.

PŘEKLAD 6.
(Domácí úloha)

1. The teacher is reading a new Czech book.
2. I have a black pen and a white paper.
3. This classroom has a white lamp, a brown floor and a green wall.
4. That new girl student doesn't drink black coffee.
5. What are you doing at home tonight ? Are you studying ?
6. Where does Mr. Novák live ?
7. I'm looking for that new instructor.
8. Why don't you study in the evening ?

L. 6

L. 6

9. Captain Lukáš doesn't eat here. He eats at home because he lives nearby.
10. Do you see that tall American soldier over there ? He has a nice little white dog.

U kupce.Dialogue No. 7.
Rozmluva číslo 7.S - Student
P - Prodavač

- S.: Máte nějaký laciný čaj? Do you have any inexpensive tea?
P.: Proč kupujete ten laciný? Why do you buy the cheap one?
- S.: Je taky dobrý. It's good too.
P.: Pijete kávu? Do you drink coffee?
- S.: Ano. Ráno piju silný čaj, ale večer piju kávu. Yes. In the morning I drink strong tea but in the evening I drink coffee.
P.: A spíte potom? And do you sleep afterward?
- S.: Ale ano. Piju jen slabou kávu. - Kde je sůl? Why, yes. I drink only weak coffee. - Where's the salt?
P.: Tady máte sůl. Co ještě? Here's your salt. What else?
- S.: Nějaké maso, ne moc drahé. Some meat, not too expensive. Snad tohle. Perhaps this.
P.: Tady, prosím. Here you are, please.
- S.: Taky nějakou kost, prosím. A bone, too, please. Mám psa a ten má pořád hlad. I have a dog and he's always hungry.
P.: Já mám pořád velkou žízeň. - Máte doma mléko? I'm always very thirsty. - Do you have milk at home?
- S.: Myslím, že ne. I don't think so.
P.: Tady je láhev. Here's a bottle.
- S.: Dobře. Fine.
P.: Vidíte tamtoho člověka? Do you see that man over there?

L. 7

S.: To je četař Válek, nový student.

P.: Nemá on syna?

S.: Ano, má mladého syna. -
Ale teď sbohem, mám nějakou práci.

P.: Na shledanou.

L. 7

That's Sgt. Válek, a new student.

Doesn't he have a son?

Yes, he has a young son.
But so long now, I have some work to do.

Good-by.

četař, m.	- sergeant
člověk, m.	- man, person, human being
drahý	- expensive, dear
hlad, m.	- hunger
kost, f.	- bone
kupec, m.	- buyer; general store owner
kupuju	- I buy
laciný	- inexpensive, cheap
láhev, f.	- bottle
maso, n.	- meat
mladý	- young
muž, m.	- man (male person)
myslím	- I think, I mean
pořád	- all the time, constantly
potom	- afterwards, then, later
práce, f.	- work, labor, job
prodavač, m.	- salesclerk
silný	- strong
slabý	- weak
spím (oni spí)	- I sleep (they sleep)
starý	- old
sůl, f.	- salt
syn, m.	- son
žízeň, f.	- thirst
stále	- all the time
snad	- perhaps
sbohem	- good-bye

Phrases and Idioms

Prosím	- Please
Mám hlad	- I'm hungry
Mám žízeň	- I'm thirsty
Mám velkou žízeň	- I'm very thirsty
Myslím, že ne ; or, Nemyslím	- I don't think so
Mám nějakou práci	- I have some work to do
Co ještě?	- What else?

ACCUSATIVE

Nouns form the accusative singular by adding -e to the stem if they denote a male person or animal and end in

- a. soft consonant (č, c, ž, š, ď, ť, ň, ř, j) or -tel or a few in -l, -s, -z.

To je muž
Vidím muže

It's a man
I see a man

To je nový učitel
Máme nového učitele

It's a new teacher
We have a new teacher

Kde je ten letec?
Já hledám toho letce.

Where is the airman?
I'm looking for the airman.

NOTE : The -e- is dropped in letce, etc.

Feminine nouns which end in -e in the nominative form the accusative by adding -i to the stem.

To je židle .
Já mám židli

It's a chair .
I have a chair .

Kde je kafeterie?
Já hledám kafaterii.

Where's the cafeteria?
I'm looking for the cafeteria.

To je Kalifornie .
Já vidím Kalifornii.

It's California .
I see California .

Kde je ta ulice?
Já hledám tu ulici .

Where is the street?
I'm looking for the street .

The accusative singular of feminine nouns whose nominative ends in a consonant has the same form as the nominative case.

To je kost
Pes má kost

It's a bone
The dog has a bone

NOTE : -ie is pronounced as if it were spelled -ije
-ii -iji

Kalifornie

Ka-li-for-ny-je

NOTE : In some words of foreign origin the soft "i" does not affect the pronunciation of the preceding d, t, n, so that in such words

di, ti, ni is pronounced as dy, ty, ny

Thus, rádio

is pronounced as
if it were

spelled rádyjo

gramatický
Kalifornie

gramatycký
Kalifornyje

Pan Novák hledá českou třídu. Vidí nějakého amerického četaře -
letce.

Novák: "Kde je ta nová česká třída?"

Letec: "Vidíte tamtoho mladého četaře? Tam je ta třída."

Novák: "A co vy tady děláte? Studujete? Jste student?"

Letec: "Ne, já tady jenom bydlím. Práci mám venku."

Novák: "Mají tady nějakou kafeterii? Mám velkou žízeň a hlad."

Letec: "Ano, mají. Vidíte tamtu ulici? Tam to je."

Pan Novák pije bílou kávu. Sedí tam taky učitel Marek a čte.

Venku má vůz a psa.

Novák: "Ten pes má taky hlad a žízeň a asi nemá dobrého pána."

Marek: "Já jsem ten špatný pán. A kdo jste vy?"

Novák: "Já jsem student, učím se česky, a hledám tu novou třídu."

Marek: "A já jsem učitel a tu třídu učím."

PŘEKLAD 7.
(Domácí úloha)

1. A young man (an American student) is looking for work as a teacher or instructor. He teaches at home in the afternoon or evening.
2. An American airman is looking for a good teacher.
3. This person doesn't do good work.
4. Here we have an American aviator.
5. I don't see the sergeant. I think that he isn't here today. Maybe he's home and is studying.

6. I buy only inexpensive tea, salt, coffee and milk.
7. Morning and evening I drink only milk. I always have a bottle at home. I don't drink water here, because I don't think it's any good.
8. The young man is drinking water because he's very thirsty.
9. I don't see the street, I see only some sort of garden.
10. I think that we have an inexpensive cafeteria here. What do you think?
11. This classroom has a big green blackboard.
12. The teacher has a brown table and a green chair.

Doma.

Dialog No. 8.
Rozmluva číslo 8.

M - Marie
K - Karel

M.: Je maminka doma ? Nevidím ji.

Is mother at home ? I don't see her.

K.: Myslím, že je venku.

I think she's outside.

M.: A kde je pes ?

And where's the dog ?

K.: Maminka ho má.

Mother has him.

M.: To je dobře. - Co hledáš ?

That's good. - What are you looking for ?

K.: Pero.

A pen.

M.: Nevidíš ho ? Tamhle je.

Don't you see it ? There it is.
Thanks.

K.: Děkuju.

M.: Kdo má dnes auto ?

Who has the car today ?

K.: Helena ho má.

Helen has it.

M.: Ten vůz je pořád pryč.

That car's always gone.

K.: Helena ho má jen dopoledne.

Helen has it only in the morning.

M.: Ty ho dnes nepotřebuješ ?

You don't need it today ?

K.: Ne, mám nějakou práci doma.

No, I have some work at home.

M.: Nemáš hlad ?

Aren't you hungry ?

K.: Neříkám, že ne.

I'm not saying no.

M.: Mám tady kávu, housku a vejce.

I have here coffee, a roll and an egg.

K.: Jako každý den.

Just like every day.

M.: Tady je to.

Here it is.

K.: Děkuju.

Thanks.

M.: Není zač. - Kde je tatínek ?

You're welcome. - Where's dad ?

K.: Hledá pana Stehlíka a pana Krále.

He's looking for Mr. Stehlík and Mr. Král.

M.: Proč je hledá ?

K.: Prodávají nějaký moc hezký vůz.

M.: Slyšíš ?

K.: Ano, to je tatínek. Už je doma.

(Marie volá tatínka.)

M.: Slyšíš nás ?

K.: Když slyšíme my jeho, slyší on taky nás, ne?

Why's he looking for them ?

They're selling some very nice car.

Do you hear ?

Yes, it's dad. He's home already.

(Marie calls her dad.)

Do you hear us ?

When we hear him, he hears us too, isn't that right?

VOCABULARY 8.

auto, n.	- car, automobile
houska, f.	- (a kind of hard) roll
každý	- every, each; everybody, everyone
když	- when
maminka, f.	- mother, Mama
moc	- very, much, a lot, too much
potřebuju	- I need
prodávám	- I sell
pryč	- away; gone
říkám	- I say
slyším	- I hear
tatínek, m.	- father, Dad
už (or literary style : již)	- already; any more, any longer
vejce, n.	- egg
volám	- I call

Phrases and Idioms

Není zač	- You're welcome.
....., ne ?	Don't mention it.
	- Isn't that so ?
	don't you ?
	aren't you ? , etc.

	Person:	Nom.:	Accusative:		
				Unemphatic:	
Sg.	1	já	mne	mě	me
	2	ty	tebe	tě	you
	3m	on	jej		him, it (anim. or inanim.)
	3f	ona	jeho	ho	him him, it
	3n	ono	ji	je	her, it it
Pl.	1	my	nás		us
	2	vy	vás		you
	3m	oni	je		them
	3f	ony			
3n	ona				
Reflex-ive			sebe	se	myself, yourself etc.

NOTE:

1. The forms mne, tebe, jeho, sebe are used for emphasis and after prepositions.
2. Mne: not used in colloq. Czech, the form "mě" (pron.: mně) is being used instead.
3. Jej is not used in colloq. Czech.

Vidíte toho vojáka?
Ano, vidím ho.

Do you see that soldier?
Yes, I see him.

Vidíte ten stůl?
Ano, vidím ho.

Do you see that table?
Yes, I see it.

Vidíte mě?
Ano, já vás vidím.

Do you see me?
Yes, I see you.

Vidíte tu učitelku?
Ano, já ji vidím.

Do you see that lady teacher?
Yes, I see her.

Vidíte tu židli?
Ano, já ji vidím.

Do you see that chair?
Yes, I see it.

Kupujete to auto?
Ano, já je kupuju. (lit. style)
Ano, já ho kupuju. (colloq.)

Are you buying that car?
Yes, I'm buying it.

Potřebujete nás? Do you need us?
 Ano, já vás potřebuju. Yes, I need you.

Vidíte toho vojáka a Do you see that soldier
 toho učitele? and that teacher?
 Ano, já je vidím. Yes, I see them.

Unemphatic usage :

Vidíte ho ? Do you see him ?
Ano, vidím ho. Yes, I see him.

Emphatic usage :

Vidíte jeho nebo ji ? Do you see him or her ?
 Vidím ji, ale nevidím I see her but I don't see
jeho. him.

NOTE 4: In colloquial Czech, only the form mě (pronounced m ě e) is used, whether emphatic or unemphatic.

Vidí vás ? Does he see you ?
Ano, on mě vidí. Yes, he sees me.

On vidí mě, ale He sees me, but he
 nevidí jeho. doesn't see him.

NOTE 5: The form "jeho" refers only to masculine animate nouns.

NOTE 6: The unemphatic form "ho" is used both for animate and inanimate masc. and, in colloquial, also for neuter:

Vidíte toho vojáka ? Do you see that soldier ?
 Vidíte ten stůl ? Do you see that table ?
 Vidíte to auto ? Do you see that car ?

The answer to the first two questions in literary style as well as in colloquial, and to the third question in colloquial, is:

Ano, vidím ho. Yes, I see him (it).

Pan Novák vidí studentku a studenta. Pan Marek je vidí taky. Pan Mareš je vidí, ale neslyší je.

"Vidíte taky tu studentku a toho vojáka?" "Vidím jen jeho, ji nevidím." "Co myslíte, že tam dělají?" "Ona kupuje maso a vejce a ten voják kupuje nějakou láhev."

Pan Novák čte novou českou knihu. Má ji tady. Doma má jinou. Pan Marek má taky českou knihu, ale nečte ji. Kupuje teď nějaké auto. To staré je moc velké a pan Marek myslí, že ho zde nepotřebuje. Tady je dobrý malý vůz. Někáký člověk tady má pěkný malý vůz a prodává ho, protože bydlí blízko.

"Kde bydlí pan Marek?"

"Myslím, že bydlí venku, protože ho vidím jen dopoledne a odpoledne, když máme školu. Večer ho nevidím. Asi je doma a studuje."

PŘEKLAD 8.
(Domácí úloha)

1. We have the new teacher every day. Is he teaching you also? - Yes, but we have him only in the afternoon.
2. I hear that you're selling the old car. Don't you need it?
3. Mr. Novák sees the girl student only in the afternoon. He doesn't see her in the evening because she doesn't live here.
4. This old teacher is looking for another house. The one where he lives now is no good and he's selling it.
5. I see that you have a new Czech book. Do you read it here?

L. 8

L. 8

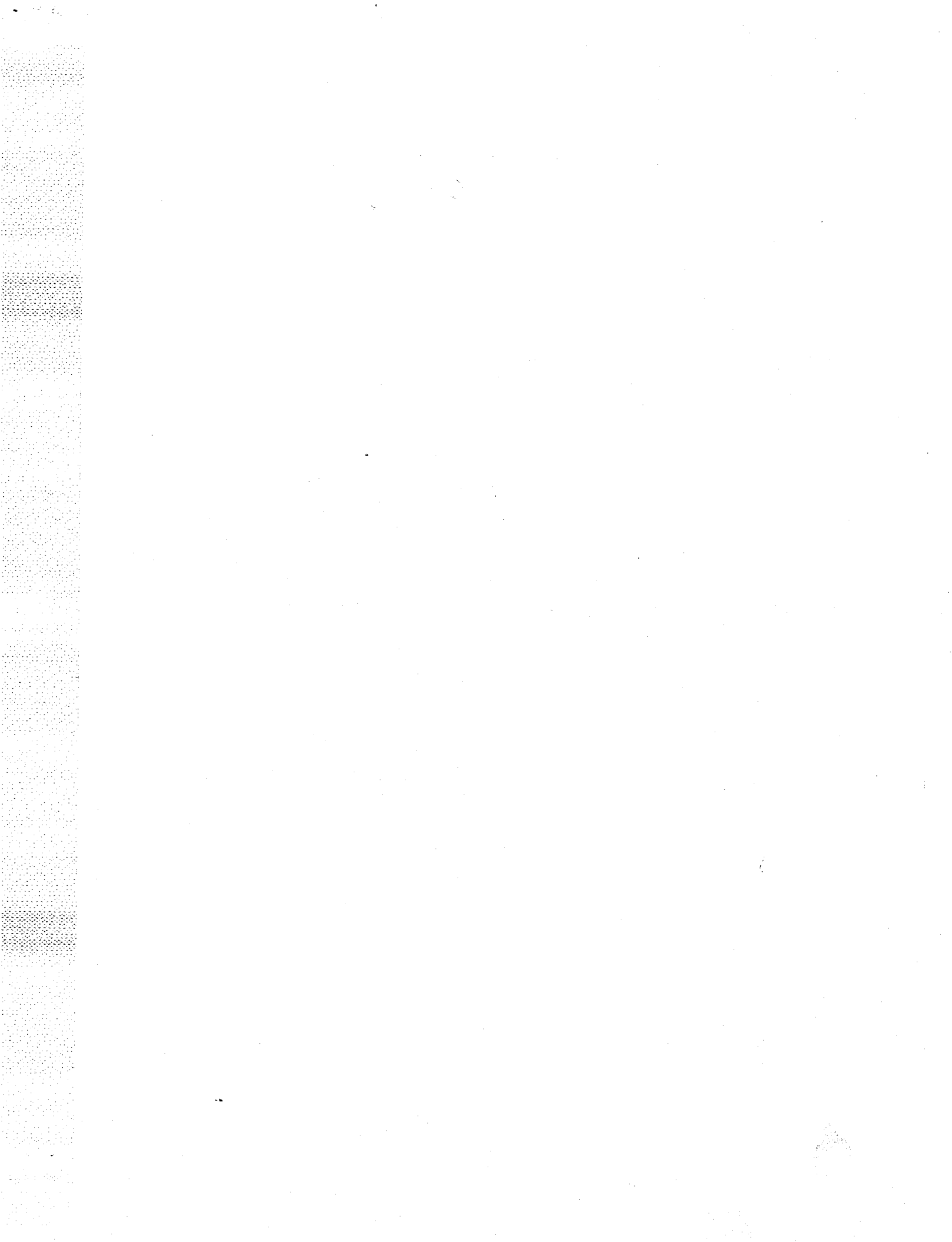
6. Do you hear Mr. Novák and the lady instructor when they call you ?
I hear the lady instructor but I don't hear him.
7. Mr. Novák is teaching me but he doesn't teach you.
8. We buy the tea because it's inexpensive but we don't drink it every morning.
9. They call us only when they need us.
10. Why do you buy meat when you don't eat it ?
11. Do you see father and mother every morning or do you see them only in the evening ?

Na ulici.

Dialogue No. 9
Rozmluva číslo 9.

K - pan Kubeš
S - pan Suchý

K.: Kam jdete?	Where are you going?
S.: Maminka mě posílá pro kávu a pro máslo.	Mother is sending me for coffee and butter.
K.: Kolik teď stojí káva?	How much is coffee now?
S.: Ta dobrá stojí přes dolar. Ten obchod je ráno vždycky plný.	Good coffee costs over a dollar. - The store is always crowded in the morning.
K.: Promiňte, vidíte tamto děvče?	Excuse me, do you see that girl over there?
S.: Ovšem, že ho vidím.	Of course I see her.
K.: Proč tam stojí?	Why's she standing there?
S.: Čeká na mladého Kozáka. Pracujou spolu. Studujou hudbu.	She's waiting for young Kozák. They work together. They study music.
K.: Na co hrajou?	What instrument do they play?
S.: On hraje na piano a ona zpívá.	He plays the piano and she sings.
K.: Vy taky máte doma pěkné piano, ne?	You have a fine piano at home, too, haven't you?
S.: Ano, máme.	Yes, we have.
K.: Hrajete na něj?	Do you play it?
S.: Maminka hraje. Já na to nemám čas.	Mother plays it. I don't have time for it.

čas, m.	- time
často	- often
čekám (na vás)	- I'm waiting (for you)
děvče, n.	- girl
dolar, m.	- dollar
hraju	- I'm playing
hudba, f.	- music
jdu	- I go, I'm going
kam	- where (to what place)
kolik	- how much, how many
máslo, n.	- butter
obchod, m.	- store, business, trade
ovšem	- of course
pěkný	- fine, nice
piano, n.	- piano
plný	- full, crowded
posílám	- I send, dispatch, mail
pracuju	- I'm working
spolu	- together
stojím	- I'm standing; I cost
vždycky	- always
zpívám	- I'm singing

Phrases and Idioms

Promiňte	- Excuse me
Nemám na to čas	- I don't have time for it
To stojí dolar	- It costs a dollar

PREPOSITIONS

are words usually put before nouns or pronouns to show their relation to other words in the sentence.

NOTE: The prepositions pro, přes, na take the stress of the noun, adjective, pronoun, or numeral they precede.

Prepositions governing the accusative case :

pro

Já jdu pro kávu.

I'm going for coffee.

Já to kupuju pro učitele.

I'm buying it for the teacher.

Pro studenta je to těžké.

It's hard for the student.

mimo

Mimo tužku mám pero.

Besides a pencil I have a pen.

Je mimo město.

He's out of town.

přes

Já jdu přes ulici.

I'm going across the street.

Přes den je hezky.

In the daytime it's nice.

Pracuje přes čas.

He works overtime.

skrz

Já jdu skrz město.

I'm going through town.

Já nevidím skrz to špinavé okno.

I can't see through that dirty window.

na

Já jdu na zahradu.

I go to the garden.

Hraju na piano.	I play the piano.
Já jdu na kávu.	I'm going for coffee (to get a cup of coffee and drink it there).

NOTE: Personal pronouns with prepositions:

After prepositions the long (emphatic) forms are used

pro mne (colloq.: pro mě)
 pro tebe
 pro něho
 pro sebe

The forms jeho, jej, ji, je are changed to

pro něho
 pro něj
 pro ni
 přes ně

NOTE: Note 3 in Grammar Analysis 8 (page 78) does not apply if the personal pronoun jej is used after a preposition. Here the form něj is used in literary style as well as in colloquial.

Masc. Anim.	Čekáte na toho vojáka?	Are you waiting for that soldier?
	Ano, já na něj čekám.	Yes, I'm waiting for him.
Masc. Inanim.	Čekáte na ten vůz?	Are you waiting for that car?
	Ano, já na něj čekám.	Yes, I'm waiting for it.

NOTE: In neuter, without a preposition, the lit. style je is replaced by ho in colloquial (Note 6, on page 79). After a preposition, the lit. style ně is replaced by něj in colloquial.

Neuter:	Čekáte na to auto?	Are you waiting for that car.
Lit. style:	Ano, já na ně čekám.	Yes, I'm waiting for it.
Colloq.:	Ano, já na něj čekám.	" " " " "

Pan Kabeš a pan Suchý stojí spolu venku a mluví. Pan Suchý jde přes ulici pro kávu. Posílá ho pro ni maminka. Káva je teď drahá. Dobrá káva stojí přes dolar. Mimo kávu potřebuje pan Suchý taky máslo. Máslo je taky drahé.

Obchod, kde pan Suchý kupuje, není laciný, ale pan Suchý a pan Kabeš tam kupují vždycky, protože to je čistý obchod a je blízko.

Venku stojí nějaká studentka. Čeká na mladého Kozáka. Studují spolu hudbu. Mladý Kozák hraje na piano a ona zpívá.

Pan Suchý má taky doma pěkné piano, ale nehraje na ně. Není na to čas.

PŘEKLAD 9.
(Domácí úloha)

Mr. Slavík has a store across the street and he also sells meat there. I think he has a good business. I buy there milk and tea or coffee. I see there also a young girl student and a Czech lady. This lady has a son here. He's studying Czech. He also plays the piano and sings well. I live across the street and I see and hear him through the window every morning.

The young girl student is studying music. I think she also plays the piano. I see her often when she waits outside for Mr. Kozák. Probably they study together.

Zahrada.

Dialog No. 10.
Rozmluva číslo 10.

L - pan Lamač
S - pan Stránský

- L.: Vidím, že máte pěknou zahradu.
S.: Je jen malá, ale tráva je tady pěkná.
- L.: Pracujete tady každý den ?
S.: Ovšem, že ano.
- L.: Máte taky pěkný dům. Není pro vás velký ?
S.: Ne. Mimo mne tady bydlí taky maminka.
- L.: Já teď taky kupuju dům, ale jen malý.
S.: Proč jen malý ?
- L.: Syn tady není.
S.: Vy máte syna ?
- L.: Ano.
S.: Co dělá ?
- L.: Studuje. A co vy, studujete taky?
S.: Ano, já se učím česky.
- L.: Máte velkou třídu ?
S.: Není velká, ale taky není malá.
- L.: Jakou tam máte tabuli ? Černou ?
S.: Ne, je zelená.
- L.: Vidíte dobře ?
S.: Ano, vidím.
- I see that you have a nice garden.
It's only a small one, but the grass here is fine.
- Do you work here every day ?
Sure I do.
- You have a nice house, too. Isn't it too big for you ?
No. My mother lives here, besides me.
- I'm buying a house now, too, but only a small one.
Why only a small one ?
- My son isn't here.
You have a son ?
- Yes.
What does he do ?
- He's studying. And how about you? Do you study also?
Yes, I'm studying Czech.
- Do you have a large class ?
It's not large, but it isn't small either.
- What kind of blackboard do you have there ? A black one ?
No, it's green.
- Do you see well ?
Yes, I do.

L.: Kde jíte ?
S.: Máme tam kafeterii.

L.: Jste tam každý den ?
S.: Ano. Dopoledne tam piju
čaj a odpoledne kávu
nebo mléko.

L.: Kdy máte školu?
S.: Učíme se dopoledne a
odpoledne.

L.: Doma nestudujete?
S.: Ale ano. Večer studuju doma.

L.: Každý den ?
S.: Každý den.

Where do you eat ?
We have a cafeteria there.

Are you there every day ?
Yes. In the morning I drink tea
there, and in the afternoon,
coffee or milk.

When do you have school?
We study in the morning and in
the afternoon.

Don't you study at home?
Sure I do. In the evening I
study at home.

Every day ?
Every day.

Pan Karel Novák je mladý americký letec. Studuje taky česky. Učí se každý den, a proto už dobře mluví a čte. Každá třída zde má jiného učitele nebo učitelku. Karel se neučí jenom tady, ale učí se taky každé odpoledne a večer doma.

Bydlí blízko. Má malý dům a pěknou zahradu, kde sedí a čte, když má čas a když nemá jinou práci.

Přes ulici bydlí nějaký kapitán, taky student. Studují spolu. Ten kapitán je mladý člověk. Má tady starou maminku a vždycky večer pro ni hraje na piano a ona zpívá.

Blízko je nějaký nový obchod. Karel tam kupuje, co potřebuje: mléko, máslo, kávu, čaj, sůl, pivo a maso. Ráno pije bílou kávu nebo čaj a odpoledne jen mléko. Večer jí doma.

proto = therefore

PŘEKLAD 10.
(Domácí úloha)

The store where we buy what we need every day is across the street. It's very clean. Everybody who lives here buys there. The salesclerk has a young son. He's a sergeant. They always work together when he's at home and doesn't have anything else to do (has no other work).

Today there's a lady there. I think she's a teacher. The sergeant is studying Czech and she's probably teaching him.

The lady has a little black dog. The dog is outside and is looking for her. Now she's calling him but the dog doesn't hear her and walks away through the high grass.

Chřipka.

Dialog No. 11.
Rozmluva číslo 11.

Š - pan Šebek (starý šedivý pán; má syna Tonda)
K - Karel Nový (vysoký, mladý muž; má hezkou sestru Boženu)

Š.: Promiňte - jste vy pan Nový ?
K.: Ano, já jsem Nový.

Excuse me - are you Mr. Nový ?
Yes, I'm Mr. Nový.

Š.: Já jsem Šebek.
K.: Teď to vidím. Tonda je váš
syn. Vypadá jako vy.

I'm Šebek.
Now I can see that Tony's your
son. He looks like you.

Š.: Ano. On říká,
že jste jeho dobrý přítel.
K.: A mluví pravdu. Těší mě, že
vás poznávám.

Yes. He says that
you're a good friend of his.
And he tells the truth. I'm
pleased to meet you.

Š.: On je dnes celý den doma.
Má chřipku.
K.: To je špatné. Náš klub má dnes
večer trénink, a Tonda je náš
kapitán.

He's spending the whole day at
home. He has the flu.
That's bad. Our club has a prac-
tice tonight, and Tony's our
captain.

Š.: Proto jsem tady. Mám pro vás
dopis.
K.: Děkuju. Promiňte ... Ale to
je znamenité. To je program
na celý večer.

That's why I'm here. I have a
letter for you.
Thank you. Excuse me ... Why
that's excellent. That's the
program for the whole evening.

Š.: No, a co dělá váš tatínek ?
Já jsem jeho starý zákazník.

Well, and what's your father
doing ? I'm an old customer of
his.

K.: Děkuju, tatínek dnes sedí
doma a poslouchá rádio.

Thanks, Dad is sitting home and
listening to the radio today.

- Š.: A jak se má vaše maminka? And how's your mother?
K.: Ta pořád něco dělá. She's always doing some-
Práce je její radost. thing. Work is her
pleasure.
- Š.: Vy máte sestru, ne? You have a sister, haven't
Jak se jmenuje? you? What's her name?
K.: Božena. - Ona a její Božena. - She and her boy
hoch jsou dnes venku. friend are out today.
Dnes je jejich volný It's their day off.
den.

celý	- whole, entire
dopis, m.	- letter (epistle)
chřipka, f.	- flu
jmenuju se ...	- my name is ...
klub, m.	- club
mluvím	- I speak, talk
něco	- something, anything
poslouchám	- I listen; obey
program, m.	- program
proto	- therefore; that's why
přítel, m.	- friend
rádio, n.	- radio
radost, f.	- joy, pleasure
sestra, f.	- sister
trénink, m.	- practice (sport)
volný	- loose, free
vypadám jako	- I look like,
zákazník, m.	- customer,
znamenitý	- excellent
hoch, m.	- boy

Phrases and Idioms

Vypadá jako vy	- He looks like you
Těší mě, (že vás poznávám)	- I'm glad to know you
Dnes je můj volný den	- Today's my day off
Těší mě	- How do you do? (in introductions)

POSSESSIVE PRONOUNS also used as possessive adjectives

masc.	fem.	neuter	
můj	má moje	mé moje	my or mine
tvůj	tvá tvoje	tvé tvoje	your or yours
jeho její jeho	jeho její jeho	jeho její jeho	his her or hers its
naš	naše	naše	our or ours
váš	vaše	vaše	your or yours
jejich	jejich	jejich	their or theirs

NOTE : The forms má, mé
tvá, tvé

are interchangeable with moje
tvoje

The words jeho and jejich never change their form. They stay the same in all circumstances.

Čí je to vůz ?
To je můj vůz.

Whose car is that ?
It's my car.

Čí je ten vůz ?
Ten vůz je můj.

Whose is that car ?
That car is mine.

Čí je to kniha ?
To je má (moje) kniha.

Whose book is that ?
It's my book.

Čí je ta kniha ?
Ta kniha je má (moje).

Whose is that book ?
That book is mine.

Čí je to pero ?
To je mé (moje) pero.

Whose pen is that ?
It's my pen.

Čí je to pero ?
To pero je mé. (moje)

Whose is that pen ?
That pen is mine.

Ty máš psa.
To je tvůj pes.
Ten pes je tvůj.

You have a dog.
It's your dog.
That dog is yours.

Ty máš láhev.
To je tvoje láhev.
Ta láhev je tvoje.

You have a bottle.
It's your bottle.
That bottle is yours.

Ty máš auto.
To je tvoje auto.
To auto je tvoje.

You have a car.
It's your car.
That car is yours.

To je jeho dům.
zahrada
auto.

It's his house.
garden
car.

Ten dům je jeho.
Ta zahrada
To auto

That house is his.
garden
car

To je její velký pes
hezká zahrada
nové piano.

It's her big dog
pretty garden
new piano.

Ten velký pes je její.
Ta hezká zahrada
To nové piano

That big dog is hers.
pretty garden
new piano

Auto má motor
barvu
okno.

The car has a motor
color
window.

To je jeho motor
barva
okno.

That's its motor
color
window.

Dítě má papír
houšku
mléko.

The child has paper
roll
milk.

Ten papír je jeho.
Ta houska
To mléko

That paper is his.
roll
milk

To je náš učitel.
 To je naše učitelka.
 To je naše auto.

It's our teacher
 (woman) teacher
 car.

Ten učitel je náš.
 Ta učitelka je naše.
 To auto je naše.

That teacher
 That (woman) teacher is ours.
 That car

To je váš slovník.
 To je vaše houska.
 To je vaše auto.

It's your dictionary.
 roll
 car.

Ten slovník je váš.
 Ta houska je vaše.
 To auto je vaše.

That dictionary is yours.
 roll
 car.

To je jejich instruktor
 zahrada
 auto.

It's their instructor
 garden
 car.

Ten instruktor je jejich.
 Ta zahrada
 To auto

That instructor is theirs.
 garden
 car

In combination with demonstratives :

Ten můj vůz
 Ta tvoje nová práce
 To jeho pero
 To její piano
 Ten náš kupec
 Tahle vaše adresa
 Tamto jejich auto

That car of mine.
 That new work of yours
 That pen of his
 That piano of hers
 That grocer of ours
 This (here) address of yours
 That car of theirs (over
 there)

Tonda Šebek je dnes doma. Má chřipku. Jeho klub má večer trénink, a proto tam Tonda posílá tatínka, starého pana Šebka. Pan Šebek je už starý šedivý pán, ale vypadá moc dobře.

Pan Šebek má dopis pro Karla Nového. Karel čte dopis a má radost, protože tam je program na celý večer. Tonda je dobrý kapitán. Myslí na klub a pracuje pro něj dobře.

Karel Nový má starého tatínka a pan Šebek je jeho zákazník. Karel má taky maminku a sestru. Říká, že jeho tatínek dnes nepracuje, ale že sedí doma a poslouchá rádio. Maminka je taky doma, ale jeho sestra Božena a její přítel jsou spolu venku. Je to jejich volný den.

PŘEKLAD 11.
(Domácí úloha)

Our friend Tony has the flu and is spending the whole day at home. His club needs a program for the evening. Tony has the program and the club is nearby. Therefore his father goes there. Tony doesn't send Božena (that's his sister) because she's away. She and her boy friend aren't working today. It's their day off.

Mr. Šebek sees Karel Nový. Karel says: "I hear that your son has the flu." Mr. Šebek: "Yes, he has, and so he's sending me. I have a letter for you. I think it's the program for the evening." Karel: "That's good. We need the program and Tony always makes it because he's our captain....."

Mr. Šebek: "How's your Božena?" Karel: "Thank you, she and her friend are out today. They have a new car."

Mr. Šebek: "Is their new car expensive?" Karel: "I think it is, but her friend doesn't say what it costs."

Božena se baví.Dialog No. 12.
Rozmluva číslo 12.

- S - pan Sáblik, prodavač
B - Božena Nová, hezké mladé děvče. Karel Nový (cv. č. 11) je její bratr.

B.: Maminka tady má svého bratra a jeho ženu. Taky je tady můj bratranec Václav.

Mother has her brother and his wife here. My cousin Václav is also here.

S.: Skoro tady teď nevidím vašeho bratra.

Now I hardly ever see your brother here.

B.: Já svého bratra taky vidím jen málokdy.

I also seldom see my brother.

S.: Jak to ?

How come ?

B.: Moc pracuje. A když má volný den, myslí jen na své děvče nebo na svůj klub.

He works a lot. And when he does have a day off, he only thinks of his girl friend or his club.

S.: Vy na svého hochu nemyslíte ?

Don't you think of your boy friend ?

B.: Myslím, ale mám taky čas pro rodinu.

I do, but I also have time for the family.

S.: Já taky vidím našeho Emila jen tu a tam.

I also see our Emil only now and then.

B.: Pro vašeho Emila a pro našeho Karla je domov jenom místo, kde spí, holí se a jedí. - No, my ho doma nepotřebujem.

For your Emil and for our Charles the home is only a place to sleep, shave and eat. - Well, we don't need him at home.

S.: Tady to máte. A on myslí, že ho potřebuje jeho klub.

There you are. And he thinks that his club needs him.

VOCABULARY 12.

bratr, m.	- brother
bratranec, m.	- cousin (male)
děvče, n.	- girl
domov, m.	- home
holím se	- I shave (myself)
málokdy	- seldom
místo, n.	- place, spot, location; job, work
návštěva, f.	- visit, attendance
odpověď, f.	- answer
rodina, f.	- family
skoro	- almost
strýc, m.	- uncle
těžký	- heavy, difficult
všechno	- everything, all
žena, f.	- woman, wife
hoch, m.	- boy; boy friend

Phrases and Idioms

Myslím na to.	- I have it on my mind. I think of it.
tu a tam	- here & there; now & then
Tady to máte.	- Here you have it.
Mám na všechno odpověď.	- I have an answer to everything.

POSSESSIVE Accusative :
PRONOUNS

m a s c u l i n e		fem.	neuter	
inanim.	anim.			
On vidí můj vůz	<u>mého</u> přítele	<u>mou</u> ženu <u>moji</u>	mé rádio moje	my
tvůj	<u>tvého</u>	<u>tvou</u> <u>tvoji</u>	tvé tvoje	your
jeho	jeho	jeho	jeho	his
její	<u>jejího</u>	její	její	her
jeho	jeho	jeho	jeho	its
náš	<u>našeho</u>	<u>naši</u>	naše	our
váš	<u>vašeho</u>	<u>vaši</u>	vaše	your
jejich	jejich	jejich	jejich	their
svůj	svého	SVOU <u>SVOJI</u>	své svoje	my your (own) etc.

-
- NOTE :**
1. Můj, tvůj and svůj have the same endings.
 2. Jeho and jejich stay the same in all cases.
 3. Náš and váš have the same endings.
 4. In the above table only the underlined Czech forms differ from the nominative.

svůj

is a reflexive possessive pronoun for all grammatical persons.

It has the same ending as můj.

It is rarely used in the nominative case.

Study the following examples :

On má mou knihu.	<u>He</u> has <u>my</u> book.
On má svou knihu.	<u>He</u> has <u>his (own)</u> book.
Já mám jeho knihu.	<u>I</u> have <u>his</u> book.
Já mám svou knihu.	<u>I</u> have <u>my (own)</u> book.

Svůj is used if the subject of the verb is the same individual as the owner referred to by the possessive adjective.

So notice the difference between the following sentences :

On má jeho knihu.	<u>He</u> has his (somebody else's) book.
On má svou knihu.	<u>He</u> has <u>his (own)</u> book.
On má mou knihu.	<u>He</u> has <u>my</u> book.
Já mám svou knihu.	<u>I</u> have <u>my (own)</u> book.
On má můj vůz.	He has my car.
On má svůj vůz.	He has his (own) car.
On má jeho vůz.	He has his (somebody else's) car.
On vidí mého přítele.	He sees my friend.
On vidí svého přítele.	He sees his (own) friend.
On vidí jeho přítele.	He sees his (somebody else's) friend.
On má mou knihu.	He has my book.
On má svou knihu.	He has his (own) book.
On má jeho knihu.	He has his (somebody else's) book.
On má mé pero.	He has my pen.
On má své pero.	He has his (own) pen.
On má jeho pero.	He has his (somebody else's) pen.

Paní Nová má návštěvu. Je to její bratr a jeho žena. Jejich syn Václav je tady taky. Božena pro ně něco kupuje. Pan Sáblik (to je prodáváč) říká: "Tak vaše maminka tady má návštěvu. Je to její bratr ?

Vypadá jako ona." - "Ano, to je její bratr. Má tu ženu a syna". - "Ten mladý muž je tedy váš bratranec ? Jak se jmenuje ?" - "Václav. Mám radost, že jsou tady, a maminka a tatínek mají taky radost."

Božena má bratra Karla, ale Karel je málokdy doma. Má své děvče, a když nepracují, jsou celý den pryč. Blízko, kde Karel a Božena bydlí, je klub a Karel je tam skoro každý večer. Na svou rodinu moc nemyslí. Božena má taky svého hochu a myslí na něj. Ale říká, že myslí taky na svou rodinu.

Pan Sáblik svého syna Emila taky skoro nevidí. Říká, že pro mladého muže je dnes domov jenom místo, kde se holí, jí a spí.

tedy = therefore; so; isn't he

PŘEKLAD 12.
(Domácí úloha)

1. Our car is outside. Where is your car ?
2. I hear that your brother has the flu. Is that true ?
3. Do you see your friend every evening ?
4. I don't have my dictionary here and his dictionary is no good.

5. I hear that they're buying your house.
6. My cousin and his girl are seldom at home.
7. They don't wait for me but they always wait for him.
8. I need your table and your chair but I don't need his pencil.
9. What's the name of your teacher? I'm looking for him. Do you have his address?
10. My uncle and his wife are here today. He's waiting for his new job and she's looking for a new school for my cousin.

Pan Nový a jeho švagr.Dialogue No. 13.
Rozmluva číslo 13.

N - pan Josef Nový. Karel Nový (cvičení číslo 11) je jeho syn. Božena (cvičení číslo 12) je jeho dcera.

S.- Strýc. Paní Marie Nová je jeho sestra. Helena je jeho žena.

S.: Kde je Helena a Mařka? Where is Helen and Mary?
 N.: Nakupujou. Žena potřebuje They are shopping. My wife
 látku na plášť a Helena needs material for a coat,
 nějakou modrou vlnu na and Helen some blue wool
 svetr pro neteř. for a sweater for her niece.

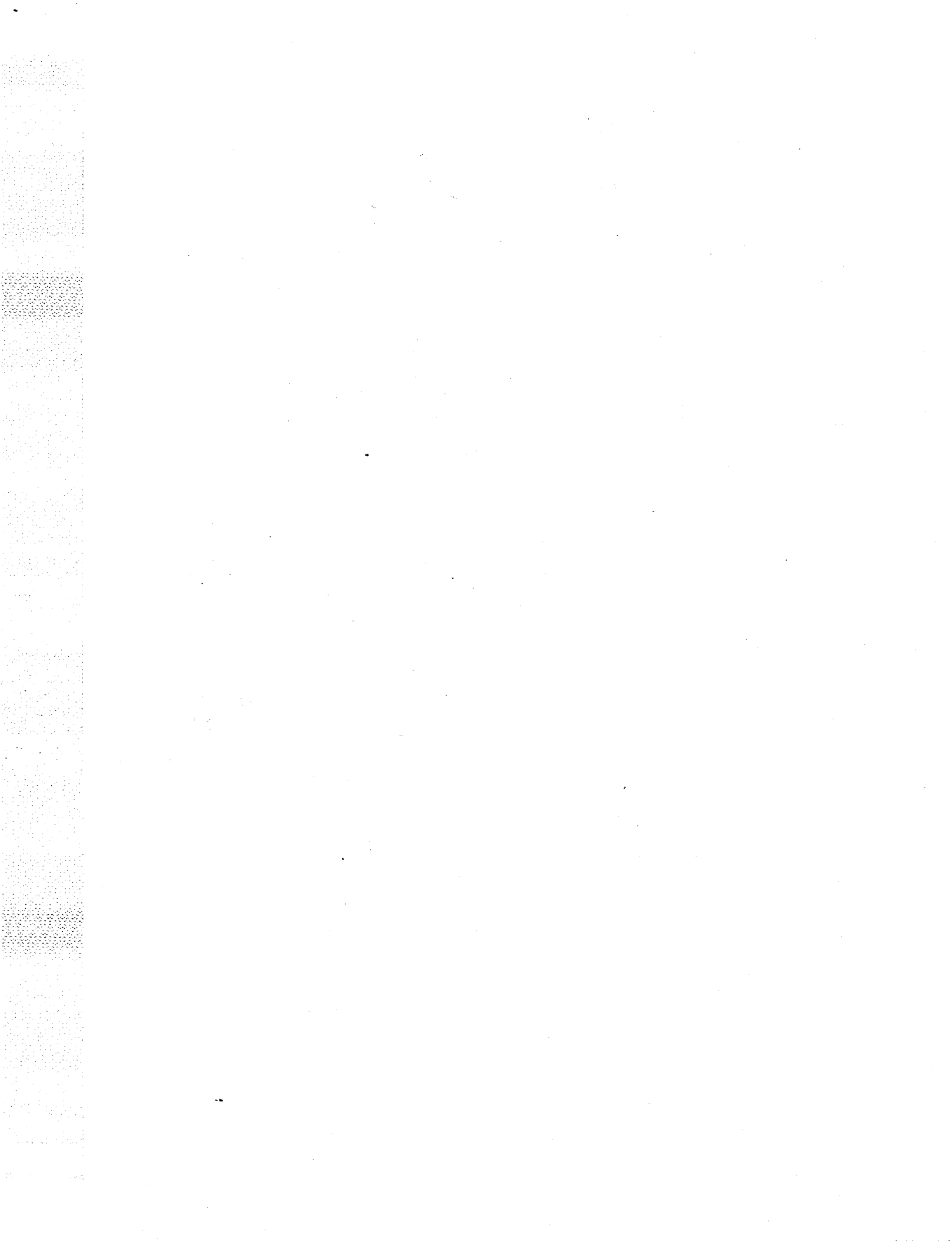
S.: Božka tady taky není? Božka isn't here either?
 N.: Božka a Václav tady ještě Božka and Václav aren't here
 nejsou. A Karel už yet. And Charles is gone
 je pryč. already.

S.: Tak to znamená, že ty jsi That means that you're home
 doma zase sám. alone again.
 N.: Ano. That's right.

S.: To jsem rád. Aspoň je I'm glad of that. At least
 tady klid a pokoj. it's quiet and peaceful here.
 N.: Je. Píšu dopis a It is. I'm writing a letter
 poslouchám lehkou hudbu. and listening to some light
 music.

S.: Já taky často poslouchám I also often listen to light
 lehkou hudbu. To mě music, I enjoy it. - Does
 baví. - Chodí Karel Charles often go out in the
 často večer ven? evening?
 N.: Chodí a Božka se zlobí, He does. And Božka gets
 že chodí domů, jen když angry that he comes home
 má hlad. only if he's hungry.

S.: A co říká Mařka? And what does Mary say?
 N.: Ta je ráda, že Karel má She's glad that Charles has
 slušné děvče. a nice girl friend.

VOCABULARY 13.

aspoň, alespoň	- at least
bavím	- I entertain, amuse
často	- often
dcera, f.	- daughter
domů	- home (motion implied)
chodím	- I walk, go
ještě	- still, yet
klid, m.	- quiet, peace
látka, f.	- material, fabric; matter, stuff
lehký	- light (weight); easy
modrý	- blue
nakupuju	- I'm shopping
neteř, f.	- niece
píšu	- I write
plášť, m.	- cloak, coat, overcoat; tire
pokoj, m.	- quiet, peace; room (living room, bed-
rád (predicate adj.)	- glad, pleased room, etc.)
sám (predicate adj.)	- alone, by oneself
slušný	- decent, nice
svetr, m.	- sweater
ven	- out (motion implied)
vlna, f.	- wool; wave
zlobím se	- I'm angry, annoyed
to znamená	- it means, signifies
zase	- again

Phrases and Idioms

už je	- he's already
už není	- he isn't any longer (anymore)
ještě je	- he's still
ještě není	- he isn't yet
chodím domů	- I go home
látka na plášť	- material for a coat
to mě baví	- I enjoy it.

JSEM RÁD

I'm glad

m.	f.	n.	
jsem rád	ráda	rádo	I'm glad
jsi rád	ráda	rádo	you're glad
je rád	ráda	rádo	he's glad (she, it)
jsme rádi	rády	ráda	we're glad
jsste rádi	rády	ráda	you're glad
jsou rádi	rády	ráda	they're glad

The word rád agrees with its subject in gender and number.

Ten voják je rád,
že má dobrý vůz.

That soldier is glad
that he has a good car.

Ta paní je ráda,
že má dobrého muže.

That lady is glad that
she has a good husband.

To děvče je rádo,
že má nového přítele.

That girl is glad that she
has a new boy friend.

Student a učitel jsou
rádi, že mají volný
den.

The student and the teacher
are glad that they have a day
off.

Helena a Marie jsou
rády, že je dnes
krásný den.

Helen and Mary are glad
that it's a nice day
today.

NOTE : 1. Addressing one man, polite form :

Jste rád ?

Are you glad ?

His answer :

Jsem rád.

I'm glad.

Jste ráda ?

Are you glad ?

Her answer :

Jsem ráda.

I'm glad.

2. Jsem rád is usually followed by another sentence introduced by a conjunction such as : že (that), když (when), protože (because), etc.

Jsem rád, že je dnes krásný den.

I'm glad that it's a nice day today.

Jsme rádi, protože je dnes krásný den.

We're glad because it's a nice day today.

Je ráda, když je krásný den.

She's glad when it's a nice day.

3. Negation : nejsem rád or jsem nerad

Nejsem rád, že jsem tady.

I'm not glad that I'm here.

Není rád, že má volný den.

He isn't glad that he has a day off.

Jsem nerad, že to slyším.

I'm not glad to hear it.

Je nerada, že jí vidí.

She isn't glad to see her.

a) Nerad, nerada, etc. has a short a.

b) Jsem nerad is a shade stronger than nejsem rád.

4. Note the following usages :

Jsem rád venku.	I enjoy being outdoors.
Jsem rád doma.	I enjoy staying at home.
Jsem rád tady.	I enjoy being here.
Nejsem rád špinavý.	I don't like to be dirty.

5. Usage of nerad :

Jsem moc nerad ...	I certainly don't like to ... I hate to ...
Jsem moc nerad, že to slyším.	I sure hate to hear it.

Pan Nový je doma. Sedí a poslouchá rádio. Hrajou nějakou lehkou hudbu. Pan Nový je rád, že je sám. Celý den pracuje, a proto je rád, když má pokoj a klid. Jeho žena je pryč. Kupuje nějakou vlnu na svetr a nějakou látku na plášť. Božena a Karel jsou taky pryč. Karel má trénink a Božena a její bratranec Václav asi ještě pracují.

Paní Nová tady má svého bratra a jeho ženu Helenu. Její bratr je taky doma a spí. Nezlobí se, že jeho žena a jeho sestra spolu nakupují. On chodí ven málokdy. Je pořád venku, když pracuje. Každý člověk potřebuje doma klid, když má těžkou práci a když už není mladý.

Už je večer. Pan Nový slyší venku svou ženu a Helenu. To znamená, že už jdou domů. Mluví spolu, ale pan Nový neslyší, co říkají.

PŘEKLAD 13.
(Domácí cvičení)

1. I'm glad that I'm here.
2. Are you glad that you have a new car?
3. Mr. Novák isn't glad when his wife is shopping.
4. They're not glad when he's at home.
5. His daughter goes home alone.
6. Mr. Novák and Mr. Černý study alone.
7. Are you often alone at night?
8. Are you angry when I listen to the light music?

9. Charles isn't at home. That means that his club is practicing tonight (has practice).
10. My wife needs a new overcoat but I'm not glad that she's buying it alone.

VOCABULARY 14.

dávám	- I give; I put
hezky	- nicely, beautifully
hodný	- good (good natured)
hoch, m.	- boy
klíč, m.	- key
koš, m.	- basket
opakuju	- I repeat
pán, m.	- gentleman; master
počasí, n.	- weather
procházka, f.	- walk, stroll
ptám se	- I ask (a question)
slunce, n.	- sun
snad	- perhaps, maybe
studený	- cold, cool
svítím	- I shine; I light
teplo, n.	- warmth; warm weather
teplo	- warm (adv.)
teplý, adj.	warm (adj.)
upřímný	- frank, sincere
věc, f.	- thing, item; affair, business
večeře, f.	- supper
vítr, m.	- wind
vtip, m.	- joke
zima, f.	- winter; cold weather
zima	- cold (temperature)

Phrases and Idioms

koš na papír	- wastepaper basket
kdo ještě ?	- who else ?
kdo jiný ?	- who else ?
chodíme spolu	- we take a walk together; we go together; we go steady
to je moje věc	- that's my business
ptám se na to	- I'm asking about it
Jak je dnes ?	- What's the weather like today ?
Dnes je hezky.	- It's nice (weather).

GRAMMAR ANALYSIS 14.MÁM RÁD

I'm fond of ... (I like something)

	m.	f.	n.
mám	rád	ráda	rádo
máš	rád	ráda	rádo
má	rád	ráda	rádo
máme	rádi	rády	ráda
máte	rádi	rády	ráda
mají	rádi	rády	ráda

Mám rád always has an object with it, noun or pronoun, in the accusative case.

mám rád něco
mám rád někoho

I'm fond of something
I'm fond of somebody

Mám rád svou sestru.
Má ráda svého bratra.
Máme rádi ten program.
Mají rádi hudbu.

I'm fond of my sister.
She's fond of her brother.
We're fond of that program.
They're fond of music.

Negative :

nemám rád
mám nerad

I'm not fond of
(or I dislike)

Mám nerad is a shade stronger than nemám rád.

RÁD ZPÍVÁM

I like to sing

rád zpívám
rád zpíváš
rád zpívá
rádi zpíváme
rádi zpíváte
rádi zpívají

I like to sing
you like to sing
he likes to sing

we like to sing
you like to sing
they like to sing

nezpívám rád
nerad zpívám

Here again, nerad zpívám, is stronger than nezpívám rád.

Rád poslouchám rádio.	I like to listen to the radio.
Ona hraje ráda tenis.	She likes to play tennis.
Rádi to slyšíme.	We like to hear that.
Oni rádi spí.	They like to sleep.
Nepiju rád studenou kávu.	I don't like to drink cold coffee.
Nerad to říkám, ale já nerad studuju.	I hate to say it, but I don't like to study.
Večer nepracuju rád.	I don't like to work in the evening.

JÁ RÁD MASO

If the object is something to eat or drink, the verbs jím, piju can be omitted :

Jím rád maso	I like to eat meat
Já rád maso	
Ona ráda bílou kávu.	She likes coffee with cream.

In questions and answers even the personal pronoun is omitted :

Rád čaj ?	Do you like tea ?
Rád.	I do.
Ano, rád.	Yes, I do.

ČTENÍ 14.

Je večer. Karel a jeho sestra Božena jsou spolu doma. Pan Nový má ještě nějakého zákazníka a paní Nová dělá večeři. Karel hledá koš na papír a Božena hledá klíč. Karel se ptá, na co Božena potřebuje klíč a ona říká, že jde na procházku. Božena nejde na procházku sama. Franta Havel jde taky. Oni spolu chodí. Franta je hodný hoch, ale Božena myslí, že Karel ho nemá rád a že nerad vidí, když jdou spolu ven. Ale Karel myslí, že dnes není na procházku dobré počasí. Venku je zima a studený vítr. Božena se zlobí, ale Karel opakuje: "Já neříkám, že mám Frantu nerad, ale nevidím rád, že jdete ven, když je špatné počasí - proč nesedíte doma?" Ale Božena už ho neslyší. Je jako každé jiné děvče, když má rádo svého hochu. Myslí jen na něj, a proto každé počasí je dobré.

PŘEKLAD 14.

(Domácí cvičení)

Lt. Nový and Capt. Čermák study together. They're alone, Mrs. Nový is away. "Where's your wife?", asks Capt. Čermák. - "She needs a new overcoat and her niece is buying some wool. They're shopping together."

"Does your niece like California?"

"Yes, and my wife is also glad that we are here."

Capt. Čermák lives alone. His father and mother don't like the weather here. They say that it's always cold here. Capt. Čermák is

glad because he likes peace and quiet when he studies.

Lt. Nový and his family are now buying the house where they live. Mrs. Nový plays the piano and teaches music. She likes to work at home. Now she's teaching a boy and a girl. Her niece has a job outside and they see her only in the evening. Her name is Libuše. She's a very nice girl and everybody likes her.

Švejk.

Dialog No. 15.
Rozmluva číslo 15.

F - František Havel. Božena Nová je jeho děvče.
B - Bohumil Havel, jeho bratr.

F.: Proč ještě nespíš ?
B.: Čtu.

Why aren't you asleep yet ?
I'm reading.

F.: Co čteš ?
B.: Mám tady pěknou knihu.

What are you reading ?
I have a nice book here.

F.: To jsem rád, že něco čteš.
B.: Já rád čtu, když mám dobrou knihu.

I'm glad you're reading something.
I like to read if I have a good book.

F.: Co je to ?
B.: Je to "Dobry voják Švejk".

What is it ?
It's "The Good Soldier Švejk".

F.: Já mám taky rád Haška.
Kde jsi ?
B.: Teď čtu, jak Švejk kupuje psa pro poručíka Lukáše.

I like Hašek, too. Where are you ?
Right now I'm reading about Švejk buying a dog for Lt. Lukáš.

F.: To je moc dobré místo.
B.: Ten poručík Lukáš není špatný člověk, ale já ho nemám rád.

That's an excellent place.
That Lt. Lukáš isn't a bad fellow, but I don't like him.

F.: Já taky ne.
B.: Je celý Hašek tak dobrý jako jeho Švejk ?

I don't either.
Is all Hašek as good as his Švejk ?

F.: Něco je dobré, něco není.
B.: Máš tady ještě nějakou jinou jeho knihu ?

Some is, some isn't.
Do you have another of his books here ?

F.: Ne.
B.: A co ty teď děláš ?

No.
And what are you doing now ?

F.: Píšu dopis.
B.: Co dělá Božena ?

I'm writing a letter.
What's Božena doing ?

L. 15

F.: Její maminka má chřipku.
B.: Jak to vidím, Božena ráda
sedí doma.

F.: To je pravda. Má svou
rodinu moc ráda.
B.: Tebe ráda nemá ?

F.: Ale ano. Alespoň myslím.
Ale dnes jí potřebujou
doma.

L. 15

Her mother has the flu.
As I see it, Božena likes to sit
at home.

That's true. She likes her family
very much.
Doesn't she like you ?

But of course. At least I think
so. They need her at home,
though, today.

František Havel má bratra Bohumila. Bohumil je ještě mladý hoch. Bydlí spolu. Bohumil čte.

"Co čteš?", ptá se František.

"Čtu 'Dobrého vojáka Švejka'".

To je dobrá česká kniha. Každý, kdo ji čte, to říká. František se nezlobí, že jeho bratr čte. Potřebuje klid, protože píše dopis. Jeho děvče - Božena - je dnes doma. Její maminka ji potřebuje, protože má chřipku.

Venku je špatné počasí. Je tam zima a velký vítr. Bohumil má žízeň. "Máme tady nějaké pivo?", ptá se.

"Ne, pivo a čaj už nemáme, ale je tady káva a mléko", říká František.

Bohumil hledá plášť a klíč.

"Kam jdeš?"

"Jen přes ulici pro pivo. Snad tam ještě nějaké mají. Kávu piju večer nerad a čaj už není."

"Nevidím rád, že piješ pivo. Jsi ještě mladý. Není to pro tebe dobré."

Ale Bohumil už ho neslyší.

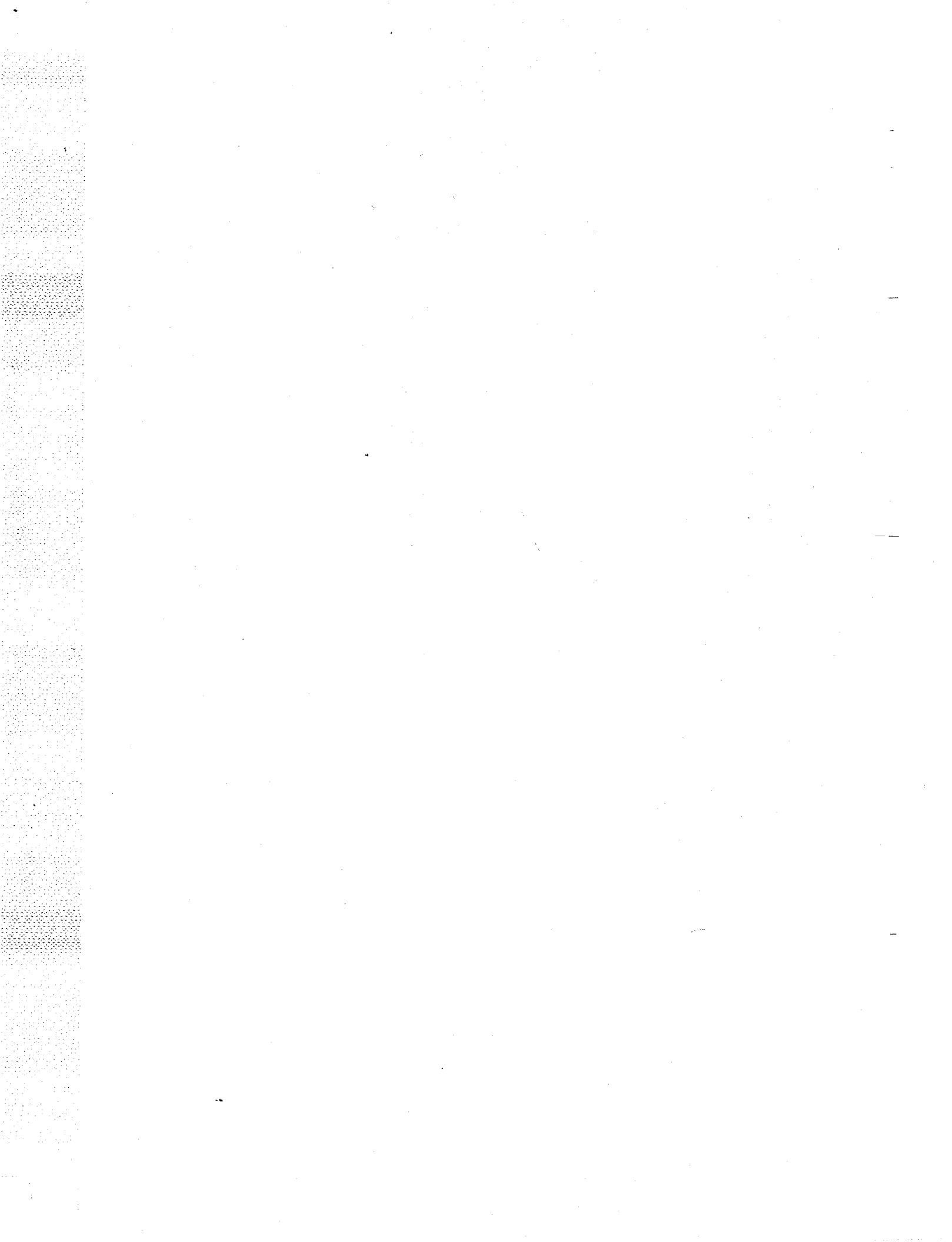
1. I like my new car. Do you like yours ?
2. Everybody likes to hear a good joke.
3. California is a nice place. My sister likes to be here.
4. I like to go for a walk in the evening but today I have some work.
5. Is your blue overcoat as expensive as the gray one ?
6. His wife and her niece are buying some wool.
7. Božena and Charles are glad that they're buying a new house. Their old house is too small.
8. He says that he's glad to make your acquaintance.
9. My mother doesn't like to shop alone.
10. Your friend likes to drink beer. I don't think that it's good for him, but it's none of my business (it's not my business).

Ke krejčímu.

Dialogue No. 16.
Rozmluva číslo 16.

N - pan Josef Nový
P - pan Pospíšil

- P.: Prosím vás, pane Nový, máte sirku?
N.: Sirku nemám, ale tady je zapalovač.
P.: Kouříte? Tady je cigareta.
N.: Děkuju, ale venku obyčejně nekouřím.
P.: Kam jdete?
N.: K Březinovi.
P.: Na zkoušku? Nebo snad už pro oblek?
N.: Ještě ne. Nejdřív potřebuju nějakou světlou látku.
P.: A je ten Březina dobrý krejčí?
N.: Jistě že je. Je to poctivý člověk. A kam vy jdete?
P.: Ale, dávám četaři Bílkovi každý týden anglickou hodinu. - No, a jak se daří synovi?
N.: To víte. Celý den pracuje a večer pomáhá klubu. Dělají tam novou tělocvičnu.
- Excuse me, Mr. Nový, do you have a match?
I don't have a match, but here's a lighter.
Do you smoke? Here's a cigarette.
Thanks, but ordinarily I don't smoke outdoors.
Where are you going?
To Březina's.
For a fitting? Or maybe already for the suit?
Not yet. First I need some kind of light colored material.
And is this Březina a good tailor?
He sure is. He's an honest man. And where are you going?
Well, every week I give Sergeant Bílek an English lesson. - Well, and how is your son?
You know, he works all day and he helps the club in the evening. They're building a new gym there.

anglický	- English
cigareta, f.	- cigarette
hodina, f.	- hour; lesson, period
jeden, a, o,	- one
jistě	- certainly, surely
kouřím	- I smoke
nejdříve	- first, first of all (adv.)
oblek, m.	- suit (clothing)
obyčejně	- usually
poctivý	- honest
pomáhám	- I help
rozumím	- I understand
rusky, adv.	- Russian
sírka, f.	- match
směju se	- I laugh
soudruh, m.	- Comrade
světly	- light (not dark)
škoda, f.	- damage
tělocvična, f.	- gym
týden, m.	- week
zapalovač, m.	- cigarette lighter
zkouška, f.	- examination, test; fitting
krejčí, m.	- tailor

Phrases and Idioms

To je škoda.	- That's a pity.
Jak se daří (tatínkovi, panu učiteli) ?	- How's (your father, teacher) getting along ?

DATIVE CASE

The dative case answers the question :

komu ?	to whom ?
čemu ?	to what ?

Komu píšete ?	Who(m) are you writing to?
---------------	----------------------------

Píšu bratrovi.	I'm writing to my brother.
----------------	----------------------------

Čemu se smějete ?	What are you laughing at ?
-------------------	----------------------------

Směju se vtipu.	I'm laughing at a joke.
-----------------	-------------------------

MASCULINEINANIMATEHARD STEM

Masculine nouns denoting inanimate things whose nominative ends in :

-d, -t, -r, -ch, -h, -k, -g,
 -b, -p, -m, -v, -f, -n
 almost all whose nominative ends in -z, -s
 and many whose nominative ends in -l,

form the dative case singular by adding

- u to the stem.

obchod	-	obchodu
život	-	životu
papír	-	papíru
prach	-	prachu (dust)
roh	-	rohu (corner)
slovník	-	slovníku
trénink	-	tréninku
klub	-	klubu
strop	-	stropu
domov	-	domovu
biograf	-	biografu
čas	-	času
týden	-	týdnu

vůz	-	vozu
stůl	-	stolu

Observe : -ů- changes to -o-

MASCULINE
INANIMATE
SOFT STEM

Masculine nouns denoting inanimate things whose nominative ends in :

a soft consonant -č, -c, -ž, -š, -j,
-ř, -ď, -ť, -ň,
and some ending in -l, -z, -s,

form the dative case singular by adding

- i to the stem.

klíč	-	klíči
hrnec	-	hrnci (pot)
nůž	-	noži (knife)
koš	-	koši
čaj	-	čaji
talíř	-	talíři (plate)
plášť	-	plášti
ohní	-	ohni

MASCULINE
ANIMATE
HARD STEM

Masculine animate nouns (denoting male persons or animals) whose nominative case ends in :

-d, -t, -n, -r, -k, -h, -g, -ch,
-b, -p, -m, -v, -f,
almost all ending in -s, -z,
many ending in -l,

form the dative case by adding

- u or - ovi to the stem

L. 16

student	studentu	or	studentovi
pán	pánu		pánovi
instruktor	instruktoru		instruktorovi
voják	vojáku		vojákovi
hoch	hochu		hochovi
soudruh	soudruhu		soudruhovi
psycholog	psychologu		psychologovi
pes	psu		psovi

L. 16

Observe : In forming the dative forms psu, psovi,
the -e- of pes is dropped.

MASCULINE
ANIMATE
SOFT STEM

Masculine animate nouns whose nominative ends in :

a soft consonant,
or -tel,
and some ending in -s, -z,

form the dative by adding

- i or - ovi to the stem.

muž	muži	or	mužovi
četař	četaři		četařovi
učitel	učiteli		učitelovi
přítel	příteli		přítelovi
letec	letci		letcovi
kupec	kupci		kupcovi
bratranec	bratrancí		bratrancovi
strýc	strýci		strýcovi
prodavač	prodavači		prodavačovi

Observe : In forming the dative forms letci, letcovi,
kupci, etc, the -e- of letec, kupec, etc,
is dropped.

USE OF
DATIVE CASE

The dative expresses :

direction toward
a tendency toward
giving
saying
promising
being adapted to
being harmful to

WITHOUT
PREPOSITION

Some Czech verbs require the dative case (without any preposition) :

Píšu vojákovi.	I'm writing to a soldier.
Děkuju učiteli.	I thank the teacher.
Směju se vtipu.	I laugh at a joke.
Pomáhám Karlovi.	I help Charles.
Rozumím Novákovi.	I understand Novák.
Dávám psovi vodu.	I give the dog water.
Prodávám Havlovi psa.	I'm selling the dog to Havel.
Posílám bratrovi dopis.	I send my brother a letter.
Já říkám Smithovi všechno.	I tell Smith everything.

A noun which is used as indirect object of a verb is in the dative case :

Karel	dává	psovi	vodu.
Subject	transitive verb	indirect object	direct object
Charles	gives	the dog	water.
		<hr/>	
or	Charles	gives	(dir.object) (indir.object) water to the dog.
	Karel	dává	vodu psovi.

PREPOSITIONS

Only three prepositions may precede the dative case :

k,	to, for
proti,	opposite, across from; against
naproti.	opposite, across from

k or ke

toward, to (but not into)

Jdu k učiteli.	I'm going to the teacher.
Jdu ke stolu.	I'm going to the table.
Jdu ke klubu.	I'm going towards the club.
Jdu ke kupci.	I'm going to the grocer.
Jdu k domu.	I'm going towards the house.
K čaji jím housku.	I eat a roll with my tea.
Jdu k panu Novákovi.	I'm going to Mr. Novak's.

NOTE 1. : Verbs of motion, such as jdu, are followed by the preposition k plus the dative case to indicate "toward", "to".

The form k is used before words beginning with a vowel : k učiteli, k obchodu, or with one consonant : k vozu, k četaři.

The form ke is used always before words beginning with a k or g sound : ke Karlovi, ke kapitánovi, ke generálovi; and usually if the following word starts with more than one consonant (where it is sometimes interchangeable with plain k) : ke stromu or k stromu
ke stolu or k stolu

NOTE 2. : Ke, like most other prepositions consisting of one syllable, makes the following word lose its stress : ke Karlovi is pronounced as if it were one word, kekarlovi, with the stress on the first syllable ke-.

NOTE 3. : In a few set phrases the form ku is used :

ku příkladu	for example
ku Praze	toward Prague

NOTE 4.: POSÍLÁM

On posílá kapitánovi dopis.
He's sending the captain a letter.

But

On posílá toho četaře ke kapitánovi.
(to ask him s.t., to talk to him, etc.)

On posílá kapitánovi toho četaře.
(to stay with him, in his unit, in his
office, to be at his disposal, etc.)

ČTENÍ 16.

Pan Josef Nový jde k panu Březinovi. Posílá ho tam jeho žena, protože pan Nový potřebuje nový světlý oblek. Už je teplo. Pan Nový má hodnou ženu. Jmenuje se Mařka. - Venku vidí pan Nový pana Pospíšila. Pan Pospíšil jde k četaři Karlu Bílkovi. Četař Bílek se učí anglicky a pan Pospíšil ho učí.

"Jak se daří synovi ?", ptá se pan Pospíšil a pan Nový říká, že se jeho synovi daří dobře. Říká, že Karel pracuje jako obyčejně celý den a večer pomáhá klubu. Dělají tam novou tělocvičnu.

"A co říkáte 'soudruhu' Horákovi ?", ptá se ještě pan Pospíšil. - "Horákovi nerozumím. Myslím, že je soudruh jenom proto, že potřebuje nové auto. A jeho bratrovi dávají nějaké dobré místo. Soudruh pomáhá soudruhovi. Je to škoda, že mluví jako každý slabý člověk.

OTÁZKY K TEXTU :

1. Kdo jde k panu Březinovi ?
2. Ke komu jde pan Nový ?
3. Kdo ho tam posílá ?
4. Proč ho tam posílá ?
5. Jaký oblek potřebuje pan Nový ?
6. Jakou ženu má pan Nový ?
7. Jak se jmenuje jeho žena ?
8. Koho vidí pan Nový venku ?

9. Ke komu jde pan Pospíšil ?
10. Proč chodí pan Pospíšil k četaři Bílkovi ?
11. Co se učí četař Bílek ?
12. Kdo učí četaře Bílka anglicky ?
13. Jak se daří Karlu Novému ?
14. Pracuje Karel celý den ?
15. Komu pomáhá Karel večer ?
16. Co tam dělají ?
17. Kdo je pan Horák ?
18. Je pan Horák 'soudruh' ?
19. Rozumí pan Nový panu Horákovi ?
20. Proč je pan Horák soudruh ?
21. Co potřebuje k obchodu ?
22. K čemu potřebuje nové auto ?
23. Co dávají jeho bratrovi ?
24. Jak mluví pan Horák ?
25. Myslí pan Horák, že soudruh soudruhovi pomáhá ?
26. Je to vždycky pravda ?

PŘEKLAD 16.
(Domácí cvičení.)

1. I'm selling my car to Lt. Kohout.
2. Are you sending this letter to father ?
3. The soldier gives the dog water and meat.
4. We help his friend when he looks for work.

5. Mr. Horák and his girl friend are going towards the house where his father has a store.
6. Mr. Horák's getting along fine.
7. I always ask when I don't understand the teacher.
8. The salesclerk thanks the customer.
9. Father's buying brother a new coat.
10. The student tells the teacher that he doesn't have the new book.

U krejčího.

Dialog No. 17.
Rosmluva číslo 17.

B - pan Březina
N - pan Josef Nový

B.: Pěkně vítám. Jak se daří ?
N.: Jde to. Co to děláte ?
B.: Dávám tenhle velký stroj
k tamtomu stolu. Tam
je dobré světlo.
N.: To je ovšem dobrý důvod.

Glad to see you. How're things
with you ?
Not so bad. What are you doing ?
I'm moving this large machine
to the table over there.
The lighting is good there.
That's a good reason, of
course.

B.: Jsem tady teď na všechno
skoro sám. Vdovec má těžký
život.
N.: Kde jíte ?

Now I'm almost alone for every-
thing. A widower has a difficult
life.
Where do you eat ?

B.: K obědu mám každý den jen
sendvič. Na večeři chodím
k Červenému volu.
N.: Kde je to ?

For lunch I have a sandwich
every day. For dinner I go to
the Red Ox.
Where's that ?

B.: To je taková malá restaurace
naproti tomu starému kostelu.
Vaří tam moc dobře.

It's kind of a small restaurant.
opposite that old church.
They have good food there.

N.: My někdy chodíme k Peškovi.

Sometimes we go to Pešek's.

B.: To je pro mne moc daleko.
N.: Já myslím toho proti hotelu
"Stará pošta".

That's too far for me.
I mean the one opposite
the Old Post Hotel.

L. 17

B.: Ale my tady mluvíme a čas utíká. Co dnes potřebujete?

N.: Nějaký lehký oblek na léto.

B.: Jednořadový nebo dvouřadový?

N.: Jednořadový.

L. 17

But we're talking here and time goes fast. What do you need today?

Some light suit for summer.

Singlebreasted or doublebreasted?

A singlebreasted one.

VOCABULARY 17.

červený	- red
daleko	- far (adv.)
důvod, m.	- reason, motive
dvouřadový	- doublebreasted
hotel, m.	- hotel
i	- and; even, and ... too (conj.)
jednořadový	- singlebreasted
kostel, m.	- church (building)
léto, n.	- summer
někdy	- sometimes
oběd, m.	- dinner (noon meal)
pěkně	- nicely
pošta, f.	- post office; mail
restaurace, f.	- restaurant
sendvič, m.	- sandwich
stroj, m.	- machine
světlo, n.	- light
utíkám	- I run; I flee
vařím	- I boil, cook
vdovec, m.	- widower
vítám	- I'm welcoming
vůl, m.	- ox
život, m.	- life
takový	- such; kind of, sort of

Phrases and Idioms

Pěkně vítám.	- Welcome !
Jak se daří ?	- How're you getting along ?
Jde to.	- Not bad (answering the above question).
Co to děláte ?	- What are you doing ?
Jde to ?	- Can it be done ?
To nejde.	- That can't be done.
Čas utíká.	- The time goes fast.

DATIVE
MASCULINE
ADJECTIVES

Demonstratives and Adjectives, masculine form :

The dative case of ten tomu
 dobrý dobrému

Ten stůl je tam.
Jdu k tomu stolu.

That table is there.
I'm going to that table.

Ten vtíp je dobrý.
Směju se tomu
dobrému vtípu.

That joke is good.
I'm laughing at that
good joke.

Ten nový student je
doma.
Jdu k tomu novému
studentovi.

That new student is at home.
I'm going to that new
student's.

Píšu tomu starému
příteli.

I'm writing to that old
friend.

The dative of jeden is jednomu.

Jdu k jednomu příteli. I'm going to a friend.

PREPOSITIONS

naproti opposite
or proti (interchangeable)

Naproti klubu je dům.

Opposite the club there's
a house.

Protí domu je strom.

Opposite the house there's
a tree.

Student sedí naproti
učiteli.

The student sits opposite
the teacher.

Bydlím proti tomu
hotelu.

I live across the street
from that hotel.

proti
(in this sense, not
interchangeable with
naproti)

against

Jsem proti tomu
člověku.

I'm against that man.

Jsem proti špatnému
vtipu.

I'm against a bad joke.

NOTE : Naproti as an adverb :

On bydlí naproti.

He lives on the other side.
(across the street)

IDIOM :

Jdu někomu naproti

I'm going to meet someone
(arriving at a railroad or
bus station, airport)

Jdu naproti bratrovi
Jdu bratrovi naproti

I'm going to meet my brother

ČTENÍ 17.

Pan Nový jde k panu Březinovi, protože potřebuje nový oblek. Pan Březina má práci. Dává svůj šicí stroj k jinému stolu, kde je dobré světlo. Pan Březina potřebuje dobré světlo, když pracuje. Tam, kde má stroj teď, dobře nevidí. To je důvod, proč dává stroj ke stolu, kde je dobré světlo.

Pan Březina je skoro na všechno sám. Je vdovec a říká, že má těžký život. K obědu jí obvykle jen nějaký sendvič. Večer chodí na večeři k "Červenému volu". "Červený vůl" je malá restaurace proti starému kostelu a pan Březina říká, že to tam není špatné. Vaří tam, jak to dnes jde.

Pan Nový a jeho rodina někdy chodí k Peškovi. Ten má restauraci naproti hotelu "Stará pošta". Pro pana Březinu je Pešek moc daleko.

A tak pan Nový a Březina spolu mluví a čas utíká jako voda.

Pan Březina má jenom hnědou a šedou látku. Pan Nový proti hnědému obleku nic nemá, ale paní Nová nemá hnědou barvu ráda. Ta šedivá látka není špatná. Je světlá a je tam i nějaká vlna. A to je všechno, co pan Nový potřebuje.

šicí stroj	-	sewing machine
nemá nic proti	-	has nothing against

PŘEKLAD 17.
(Domácí cvičení)

1. Mr. Březina is making Mr. Nový a new doublebreasted suit. Mr. Březina has only brown and gray material. Mrs. Nová doesn't like brown color.
2. Mr. Březina has a house opposite the old church. He lives there alone. He's a widower. He doesn't cook and goes to the "Red Ox"

every day for supper. For lunch he usually eats only a sandwich.

3. Mr. Nový likes to go to Pešek's, opposite the "Old Post" hotel. It isn't as far as the "Red Ox". They cook well and they also have good beer there.

- a) Our club is opposite the new church.
- b) Mr. Novák goes to the American club.
- c) I need a gray overcoat to go with this (to this) new suit.
- d) I don't understand this bad joke.
- e) We don't understand this old cigarette lighter.
- f) Do you understand this English machine ?

LESSON NO. 18.
CVIČENÍ ČÍSLO 18.

Pan Nový kupuje pneumatiku, duši a barvu.

Dialog No. 18.

Rozmluva číslo 18.

N - pan Josef Nový
 K - pan Emil Kulhánek

N.: Já jsem Nový.
Jste vy pan Kulhánek?	I'm Nový.
Are you Mr. Kulhánek?
K.: Ano, jsem.
Vítám vás, pane Nový.	Yes, I'm.
Welcome Mr. Nový.
N.: Hledám vás už hodinu.	I've been looking for you for an hour already.
K.: Máte správnou adresu ?	Do you have the correct address ?
N.: Tady:
Polská ulice, proti
městské nemocnici.	Here: Poland Street,
opposite the City Hospital.
K.: Tam já v sobotu odpoledne a
v neděli nejsem. To je moje
kancelář. Ale jsem rád, že
jste tady. Oběd už čeká.	Saturday afternoons and Sundays
I'm not there. It's my office.
But I'm glad you're here. The
lunch is waiting already.
N.: Moc lituju, ale na oběd
nemám čas. Autobus ku
Praze odjíždí za hodinu.	I'm so sorry, but I don't have
time for lunch. The bus for
Prague is leaving in an hour.
K.: To je opravdu škoda. Tak,
co potřebujete?	That's really a pity. Well,
what do you need?
N.: Potřebuju pneumatiku,
duši a barvu.	I need a tire, a tube,
and some paint.
K.: Prosím. Pro tu pneumatiku a
pro duši jdeme k příteli
Antonínu Zlámalovi, a pro
barvu k tetě Hrubé.	Certainly. For the tire and the
tube we go to my friend Antonín
Zlámal, for the paint to Aunt
Hrubá.
N.: Máte pěkné a čisté město.	You have a nice clean town.

N.: Co je tahle tmavá budova?
K.: To je Veřejná bezpečnost.

What's this dark building?
That's the Public Security.

N.: A co je tamhle naproti
Veřejné bezpečnosti?
K.: To je knihovna.

And what's there opposite
the Public Security?
That's the library.

VOCABULARY 18.

autobus, m.	- bus
budova, f.	- building
duše, f.	- soul; inner tube
kancelář, f.	- office (the premises)
knihovna, f.	- library
lituju	- I regret; I pity
město, n.	- city, town
městský	- city-, municipal
neděle, f.	- Sunday
nemocnice, f.	- hospital
odjíždím	- I leave, depart
opravdu	- really
otázka, f.	- question
pneumatika, f.	- tire
policie, f.	- police
polský	- Polish
Praha, f.	- Prague
sobota, f.	- Saturday
správný	- correct
teta, f.	- aunt
tmavý	- dark
velitel, m.	- commandant
velitelství, n.	- headquarters
jestli	- if, whether

Phrases and Idioms

v sobotu (accus.)	- on Saturday, Saturdays
v neděli	- on Sunday, Sundays
obchod nejde	- business is poor (slow)
nedává mu pokoj	- won't leave him alone
Veřejná bezpečnost, abbrev. VB	- Public Security (police)
<u>NOTE:</u>	
Policie <u>hledá</u> ...	- The police <u>are looking</u> ...

DATIVE
FEMININE
ADJECTIVES

ta dobrá žena

On to říká
té nové studentce.

Nerozumím
té odpovědi.

Jde
ke staré tetě.

Bydlí naproti
nové škole.

Sedí naproti
té velké mapě.

Ona píše celé rodině,
také té malé neteři.

Je proti
dlouhé procházce.

Rád pomáhá
dobré věci.

té dobré ženě

He's saying it
to the new student.

I don't understand
that answer.

He's going
to the old aunt.

He lives across the street
from (opposite) the new
school.

He sits opposite
that big map.

She writes to the whole
family, also to the
little niece.

He's against
a long walk.

He likes to help
a good cause.

paní

NOTE : The word paní has the same form in all cases
of the singular :

To je paní Nováková.

Jdu k paní Novákové.

Volám paní Novákovou.

This is Mrs. Novák.

I'm going to Mrs. Novák.

I'm calling Mrs. Novák.

Pan Josef Nový potřebuje k vozu novou pneumatiku a duši. Taký potřebuje nějakou barvu. Proto hledá nějakého pana Emila Kulhánka. Má jeho adresu, ale pan Nový té adrese nerozumí. Pan Kulhánek tam nebydlí. Pan Kulhánek tam jenom přes týden pracuje, ale v sobotu odpoledne a v neděli tam není. Je to jen jeho kancelář.

Pan Kulhánek a pan Nový jdou k nějakému Antonínu Zlámalovi pro pneumatiku a pro duši. Pro barvu jdou k tetě Hrubé. Pan Zlámal má obchod proti té tmavé budově, kde je Veřejná bezpečnost, a teta Hrubá má dům naproti městské knihovně.

Pan Kulhánek říká panu Novému, že jeho žena má pro něj doma oběd. Ale pan Nový na oběd nemá čas. Jeho autobus ku Praze odjíždí za hodinu.

Pan Nový už má tu pneumatiku, duši, i barvu a má velkou radost. Proti VB je malá restaurace. Pan Nový a pan Kulhánek tam jdou na kávu. Pan Nový není proti dobré černé kávě. Rád ji pije a tam ještě mají dobrou.

"Máte tady pěkný život", říká pan Nový. "To jen tak vypadá, ale když jste tady každý den, tak vidíte, že to není tak dobré."

PŘEKLAD 18.
(Domácí cvičení.)

1. My sister lives opposite that big new Post Office.
2. We're going to that new American girl student's for supper.

3. My car's standing opposite the old cafeteria.
4. What do you say to this light color ?
5. Do you often write to his young daughter ?
6. She's buying the daughter a brown overcoat.
7. Water is good for (against) thirst.
8. For this job they need peace and time.
9. Warmth is good for (against) flu.
10. He doesn't understand the question and she doesn't understand his answer.
11. This warm overcoat is good against the cold.
12. I don't understand this thing.

13. I like to eat a roll with (to) coffee in the morning.
14. To their great pleasure the weather is good today.

teplý = warm

LESSON NO. 19.
Cvičení číslo 19.

(Pokračování)

Dialogue No. 19.
Rozmluva číslo 19.

N - pan Josef Nový
K - pan Emil Kulhánek

N.: Tak, už mám tu barvu.
Je to dobrá kvalita.
Patří ten dům paní Hrubé?	So, I have that paint
already. It's a good
quality. Does the house
belong to Mrs. Hrubá?
K.: Už ne, ale ještě tam
bydlí.	Not any more, but she still
lives there.
N.: A kde bydlí pan Zlámal?	And where does Mr. Zlámal
live?
K.: Proti fotbalovému
hřišti.	Opposite the soccer field.
N.: Tam je autobusová
stanice, ne?	There's a bus station there,
isn't that right?
K.: Ovšem. Zlámal bydlí
přímo proti té stanici.
Je to laskavý člověk.	Of course. Zlámal lives
directly opposite the
station. He's a kind person.
N.: Má on rodinu?	Does he have any children?
K.: Má dceru a malého syna.
Ten je teď nemocný.	He has a daughter and a
small son. He's sick now.
N.: Jak se jmenujou?	What are their names?
K.: Děvčeti říkájí Věra a
tomu synovi Jeník.
Jeník pořád cestuje.
Tamten rybník, to je
jeho moře.	The girl they call Vera and
the child Johnny. Johnny
travels all the time. That
pond over there is his ocean.
N.: Dítěti takové cestování
stačí.	To a child, that kind of
traveling is enough.
K.: To světelné znamení proti
poli, to je jeho maják. -
A tamten les je americký
západ.	The light signal over there
opposite the field is his
lighthouse. And the forest
is the American West.

N.: Tak on cestuje na západ
a ne na východ.

So he travels west, not east.

K.: Každý týden v pondělí
posílá psaní americkému
strýci. - Ale nemáte už
hlad?

Every week on Monday he sends
a letter to an American
uncle. - But, aren't you
hungry?

N.: Mám.

I am.

K.: Doma pro vás máme kuře.

At home we have a chicken
for you.

autobusový, adj.	- bus- (adj.)
cestování, n.	- traveling
cestuju	- I travel
fotbalový, or footballový	- soccer- (adj.)
hřiště, or hříště, n.	- field, playgrounds
kuře, n.	- spring chicken, baby chick
kvalita, f.	- quality
laskavý	- kind (adj.)
les, m.	- forest, woods
maják, m.	- lighthouse
moře, n.	- sea
nemocný	- sick, ill, ailing
patřím	- I belong
pole, n.	- field
pondělí, n.	- Monday
přímo	- directly, straight
psaní, n.	- letter (epistle)
rybník, m.	- pond, fishpond
stačím	- I suffice
stanice, f.	- station, stop
světelný	- light (adj.)
východ, m.	- east; exit
západ, m.	- west; sunset, sundown
znamení, n.	- sign, signal
dítě, n.	- child

Phrases and Idioms

Synovi říkáme Karel.
To stačí.

Jdu na západ (východ).
V pondělí.

dopis
psaní

- We call our son Charles.
- That's enough.
It's sufficient.
That will do.
- I go west (east).
- On Monday, Mondays

- any letter
- letter of personal or private nature, within a family, among friends, etc.

DATIVE NEUTER The neuter form of adjectives has the same ending as
ADJECTIVES the masculine form :

to velké okno

Jdu k tomu velkému oknu. I'm going to that large window,

DATIVE NEUTER Neuter nouns whose nominative ends in -o form the
NOUNS dative by adding

město

- u

to the stem

to dobré pero
to studené pivo
to teplé mléko
to velké okno

tomu dobrému peru
tomu studenému pivu
tomu teplému mléku
tomu velkému oknu

There are two groups of neuter nouns whose nominative ends in -e :

One group adds

moře

- i

to the stem

moře
to nové hřiště
slunce
pole

moři
tomu novému hřišti
slunci
poli

Another group, mostly denoting young animals, adds

kuře

- eti

to the stem

jedno dobré kuře
jedno hezké děvče
jedno malé dítě (child)

jednomu dobrému kuřeti
jednomu hezkému děvčeti
jednomu malému dítěti

znamení Neuter nouns whose nominative ends in -í have the same ending in the dative case :

to červené znamení
to dlouhé psaní
to teplé počasí

tomu červenému znamení
tomu dlouhému psaní
tomu teplému počasí

Jde k tomu velkému
oknu.

He's going to that big
window.

Bydlí naproti tomu
starému hřišti.

He lives across the street
from that old playground.

K dobrému kuřeti
má rád dobré pivo.

With a good chicken he
likes good beer.

Nerozumím tomu
červenému znamení.

I don't understand that
red signal.

Co říkáte tomu
teplému počasí ?

What do you say to that
warm weather?

ČTENÍ 19.

Pan Zlámal, kde pan Nový a pan Kulhánek kupují pneumatiku a duši, má dům proti fotbalovému hřišti. Je tam taky autobusová stanice. Jeho dům je přímo naproti. Pan Kulhánek má pana Zlámala rád. Je to jeho přítel a moc slušný a laskavý člověk. Zlámal má syna a dceru. Synovi říkají Jeník a děvčeti Věra. Jeník je ještě malý hoch a pan Kulhánek říká, že pořád jen cestuje. Naproti hřišti je rybník. Pro malého Jeníka je to moře. Přes ulici, naproti tomu rybníku, je nějaké světelné znamení. To je pro Jeníka maják a tomu lesu, kam on a Věra chodí někdy večer na procházku, říká Jeník Americký západ.

Pan Nový se takovému cestování směje: "To je dobré. To dítě má vtip."

Jeník taky píše každý týden americkému strýci psaní a myslí, že ho jeho tatínek opravdu dává na poštu. Takovému dítěti dělá i malá věc velkou radost.

-
1. Co kupuje pan Nový ?
 2. Kdo prodává panu Novému pneumatiku a duši ?
 3. Kde má pan Zlámal dům ?
 4. Bydlí přímo naproti autobusové stanici?
 5. Má pan Kulhánek pana Zlámala rád ?
 6. Je pan Zlámal jeho dobrý přítel ?
 7. Jaký člověk je pan Zlámal ?

8. Má pan Zlámal syna a dceru ?
9. Jak říkají tomu malému synovi ?
10. Jak říkají tomu děvčeti ?
11. Cestuje malý Jeník rád ?
12. Cestuje Jeník opravdu ?
13. Kde je rybník ?
14. Co myslí Jeník, že je ten rybník ?
15. Co myslí Jeník, že je to světelné znamení naproti rybníku ?
16. Co myslí Jeník, že je ten les ?

17. Komu píše Jeník každý týden psaní ?
18. Má Jeník opravdu nějakého amerického strýce ?

PŘEKLAD 19.
(Domácí cvičení.)

I live opposite the bus station. The bus leaves every hour, but I don't need it often. I have a car and my wife likes to walk. It isn't far to the store where she usually shops.

Through our window we see the new football field and the forest where we often go for a walk.

-
1. I don't understand that little child, but I understand the young girl (děvče).

2. In the evening my wife and I like to go for a walk to the sea.
 3. Charles puts his table to the large window where there's light.
 4. What do you drink with (to) that chicken ?
 5. His car stands opposite that light signal.
 6. I'm glad when Božena shops, because she always looks for quality.
 7. The child is helping the old lady across the street.
 8. They're going to the field opposite the fishpond.
-

NOTE:

He likes to walk.
He goes for a walk.

- On rád chodí pěšky.
- On chodí na procházku.

LESSON NO. 20.
CVIČENÍ ČÍSLO 20.

Pan Kulhánek potřebuje knihu.

Dialog No. 20.
 Rozmluva číslo 20.

N - pan Josef Nový
 K - pan Emil Kulhánek

N.: Jsem opravdu rád, že mám všechno.

K.: Naše město je malé, ale skoro každý tady rád pomáhá člověku, když něco potřebuje.

N.: Jste moc laskavý, a pan Zlámal a paní Hrubá taky.

K.: Když to jde, proč ne ?

N.: A vy máte všechno ? Nepotřebujete něco, co snad máme my ?

K.: Ale ovšem, potřebuju. Píšu příteli Šebkovi ...

N.: Václavu Šebkovi ?

K.: Ano.

N.: Václav je můj starý zákazník.

K.: Opravdu ?

N.: Jistě je to on. Má ten váš Šebek syna ?

K.: Má.

N.: Jak se jmenuje ?

K.: Antonín.

N.: Já mám taky syna. Mladý Šebek je jeho přítel.

K.: To je moc hodný člověk.

N.: Škoda, že se teď staré paní nedaří dobře.

K.: Prosím vás -- ona je nemocná ?

I'm really glad to have everything.

Ours is a small town, but almost everybody here likes to help a fellow when he needs something.

You're very kind, same as Mr. Zlámal and Mrs. Hrubý.

Why not, when it can be done ?

And do you have everything ? Don't you need anything that we perhaps have ?

But of course I do. I'm writing to my friend Šebek ...

To Václav Šebek ?

Yes.

Václav is an old customer of mine.

Really ?

That certainly must be he. Does this Šebek of yours have a son? He has.

What's his name ?

Anthony.

I have a son, too.

Young Šebek is his friend.

That's a very nice person.

It's a pity that the old lady isn't well.

You don't say -- is she sick ?

N.: Ano. Je slabá a nevypadá dobře. Chodí k doktorovi, ale nepomáhá to.

K.: To je špatné.

N.: Je. Ale vy říkáte, že Šebkovi píšete. Co potřebujete ?

K.: Hledám pro ženu nějakou knihu. - Ale tady už je váš autobus. Na shledanou, pane Nový.

N.: Sbohem - a moc za všechno děkuju.

Yes. She's weak and doesn't look well. She's going to a doctor, but it doesn't help. That's bad.

It is. But you say that you're writing to Šebek. What do you need ?

I've been looking for a book for my wife. - But here's your bus already. So long, Mr. Nový.

So long - and thanks a lot for everything.

ČTENÍ 20.

Pan Josef Nový už má všechno. Má radost a děkuje panu Emilu Kulhánkovi za to, že je tak laskavý. Pan Kulhánek říká panu Novému, že potřebuje pro svou ženu nějakou knihu a že proto píše příteli Šebkovi. "Je to Václav Šebek?", ptá se pan Nový. "Ano, jmenuje se Václav a má syna Antonína," říká pan Kulhánek. "To je dobré", směje se pan Nový. "Pan Šebek je můj starý zákazník a taky přítel."

Stará paní Šebková je nemocná. Je slabá a nevypadá dobře. Chodí k doktorovi, ale moc to nepomáhá. Doktor říká, že potřebuje slunce a teplo, ale teď je počasí špatné a slunce svítí jen málokdy.

"Jak se jmenuje ta kniha?", ptá se pan Nový. "Dobrý voják Švejk," říká pan Nový. "To je lehké," říká pan Nový, "moje dcera tu knihu má."

Autobus ku Praze je už tady a pan Nový odjíždí domů.

stejný = same

PŘEKLAD 20.
(Domácí cvičení.)

1. I'm writing that Czech girl another letter.
2. This bus goes (leaves) towards the old town.
3. Why do you laugh at that young soldier?
4. Are you telling the lady teacher that you don't understand the examination?
5. Are you going to your sister's tonight?
6. Does your wife often write his family?

7. What's this girl buying for that little child ?
8. How's old Mr. Novák getting along ?
9. He's sending mother some light material for her overcoat.
10. Brother is selling his car to (our) uncle.
11. The big white house opposite the new hospital is the HQ.
12. I'm putting this table to the wall because I have a good light there.

OTÁZKY KE ČTENÍ Č. 20

1. Potřebuje pan Nový ještě něco ?
2. Proč má radost pan Nový ?
3. Komu děkuje ?
4. Za co děkuje ?
5. Pro koho potřebuje pan Kulhánek knihu ?
6. Jakou knihu potřebuje pan Kulhánek ?
7. Komu píše ?
8. Jak se jmenuje jeho přítel ?
9. Jak se jmenuje jeho syn ?
10. Má pan Šebek syna ?
11. Má se paní Šebková dobře ?
12. Proč nevypadá dobře ?
13. Ke komu chodí ?
14. Co říká doktor ?
15. Jaké je tam počasí ?
16. Svítí slunce často ?
17. Jak se jmenuje ta kniha, kterou hledá pan Kulhánek ?
18. Kdo má tu knihu ?
19. Který autobus je už tady ?
20. Kam odjíždí pan Nový ?

ČESKO-ANGLICKÝ SLOVNÍČEK

CZECH-ENGLISH VOCABULARY

Zkratky.
Abbreviations.

m.	= masculine
f.	= feminine
n.	= neuter
adj.	= adjective
adv.	= adverb
L.	= lesson

The numbers following the English translation refer to the lesson in which the word is used for the first time.

A

adresa, f.	= address L. 4
ale	= but L. 2
americký, adj.	= American L. 1
anglický, adj.	= English L. 16
anglicky, adv.	= I speak English
já mluvím anglicky	= yes L. 1
ano	= perhaps, approximately,
asi	probably L. 4

aspoň, or alespoň
auto, n.
autobus, m.
autobusový, adj.
autobusová stanice

= at least L. 13
= automobile, car L. 8
= bus L. 18
= bus L. 19
= bus station

B

barva, f.
bavím
bílý, adj.
blízko

bratr, m.
bratranec, m.
budova, f.
bydlím
byt, m.

= color L. 2
= I entertain, amuse L. 13
= white L. 1
= near, close, close to,
nearby L. 4
= brother L. 12
= cousin (male) L. 12
= building L. 18
= I live (I reside) L. 4
= apartment L. 4

C

celý, adj.
cestování, n.
cestuju
cigareta, f.
co

= whole, entire L. 11
= traveling L. 19
= I travel L. 19
= cigarette L. 16
= what L. 1

Č

čaj, m.
čas, m.
často
čekám (na vás)
černý, adj.
červený, adj.

= tea L. 3
= time L. 9
= often L. 13
= I wait (for you) L. 9
= black L. 2
= red L. 17

český, adj.
česky, adv.
já mluvím česky
četař, m.
čistý, adj.
člověk, m.

čtu

= Czech L. 1
= I speak Czech
= sergeant L. 7
= clean L. 3
= man (human being),
person L. 7
= I read L. 6

D

daleko, adv.
daří se
jak se vám daří ?
dávám
dcera, f.
děkuju
dělám

den, m.
děvče, n. dítě, n.
dnes, or coll.: dněska
dobrý, adj.
dobře, adv.
dolar, m.
doma
domov, m.
domů
dopis, m.
dopoledne, n.
dopoledne, adv.

drahý, adj.
dvouřadový, adj.
dům, m.
duše, f.
důvod, m.

= far L. 17
= it's thriving L. 16
= how are you getting along ?
= I give; I put L. 14
= daughter L. 13
= I thank L. 6
= I make, I'm making,
I do, I'm doing L. 3
= day L. 4
= girl L. 12 child L. 19
= today L. 6
= good L. 3
= well L. 2
= dollar L. 9
= at home L. 3
= home L. 12
= home (motion implied) L. 13
= letter (epistle) L. 11
= forenoon, (late) morning
= in the forenoon, in the (late)
morning L. 6
= expensive; dear L. 7
= doublebreasted L. 17
= house L. 4
= soul; inner tube L. 18
= reason, motive L. 17

F

fotbalový, adj. = soccer L. 19

H

hezký, adj. = pretty, nice, good looking,
handsome L. 4
hezky, adv. = prettily, nicely
hlad, m. = hunger L. 7
hledám = I look for L. 4
hnědý, adj. = brown L. 1
hodina, f. = hour; lesson, period L. 16
hodný, adj. = good (good natured), nice L.14
hoch, m. = boy L. 14
holím se = I shave (myself) L. 12
hotel, m. = hotel L. 17
houska, f. = (a kind of hard) roll L. 8
hraju = I play L. 9
hřiště, or hřiště, n. = field, playground L. 19
hudba, f. = music L. 9

CH

chodím = I walk, go L. 13
chřipka, f. = flu L. 11

I

i = and also; even, and... L. 17
instruktor, m. = instructor L. 6
instruktorka, f. = (woman) instructor

J

já
 jak
 jako
 jaký, adj.
 jdu
 je
 jeden, jedna, jedno
 jednořadový, adj.
 jen, or jenom
 jestli
 ještě
 ještě ne
 jím
 jiný; adj.
 jistý, adj.
 jistě, adv.
 již, or už
 jmenuju se....

= I L. 2
 = how L. 4
 = like, as L. 4
 = what kind of, what ... like L. 1
 = I go L. 9
 = is, there's L. 1
 = one L. 16
 = singlebreasted L. 17
 = only L. 6
 = if, whether L. 18
 = still L. 13
 = not yet
 = I eat L. 3
 = different, other, another L.4
 = certain, sure
 = certainly, surely L. 16
 = already L. 8
 = my name is.... L. 11

K

kafeterie, f.
 kam
 kancelář, f.
 kapitán, m.
 káva, f.
 každý, adj.
 kde
 kdo
 kdy
 když
 klíč, m.
 klid, m.
 klub, m.
 kniha, f.
 knihovna, f.
 koho (acc.)
 kolik

= cafeteria L. 2
 = where (to what place) L. 9
 = office (the premises) L. 18
 = captain L. 3
 = coffee L. 2
 = every, each; everybody L. 8
 = where L. 3
 = who L. 1
 = when (interrog. particle) L. 6
 = when (conjunction) L. 8
 = key L. 14
 = quiet, peace L. 13
 = club L. 11
 = book L. 1
 = library L. 18
 = whom (dir. obj.) L.2
 = how many, how much L. 9

kost, f.
kostel, m.
koš, m.
kouřím
krátký, adj. krejčí, m.
křída, f.
kvalita, f.
kupec, m.
kupuju
kuře, n.

= bone L. 7
= church (building) L. 17
= basket L. 14
= I smoke L. 16
= short L. 4 tailor L. 16
= chalk L. 1
= quality L. 19
= buyer; general store owner L.7
= I buy L. 7
= spring chicken, baby chick L.19

L

lampa, f.
laciný, adj.
láhev, f.
laskavý, adj.
látka, f.
lehký, adj.
les, m.
letec, m.
léto, n.
lituju

= lamp L. 2
= inexpensive, cheap L. 7
= bottle L. 7
= kind L. 19
= material, fabric; matter L. 13
= light (weight); easy L. 13
= forest, woods L. 19
= airman, Air Force man L. 3
= summer L. 17
= I regret; I pity L. 18

M

maják, m.
málokdy
malý, adj.
mám
maminka, f.
máslo, n.
maso, n.
město, n.
městský, adj.
místo, n.
mladý, adj.

= lighthouse L. 19
= seldom L. 12
= small L. 1
= I have L. 2
= mom L. 8
= butter L. 9
= meat L. 7
= city, town L. 18
= city, municipal L. 18
= place, spot, location; job,
work L. 12
= young L. 7

mléko, n.
mluvím
moc
modrý, adj.
moře, n.
muž, m.
myslím

= milk L. 3
= I speak, talk L. 11
= very, much, a lot; too much L. 8
= blue L. 13
= sea L. 19
= man (male person) L. 7
= I think, I mean L. 7

N

nakupuju
návštěva, f.
ne
nebo
něco
neděle, f.
nějaký

nejdříve, or nejdřív
někdy
nemocnice, f.
není
nemocný, adj.
neteř, f.
nový, adj.

= I shop L. 13
= visit, attendance L. 12
= no L. 1
= or L. 2
= something, anything L. 11
= Sunday L. 18
= some kind, some sort of,
some L. 4
= first, first of all L. 16
= sometimes L. 17
= hospital L. 18
= isn't; there isn't L. 1
= sick, ill, ailing L. 19
= niece L. 13
= new L. 3

O

oběd, m.
obchod, m.

oblek, m.
obvyčejně, adv.
obvyčejný, adj.
odjíždím
odpoledne, n.
odpoledne, adv.
odpověď, f.
okno, n.
opakuju
opravdu
otázka, f.
ovšem

= dinner (noon meal) L. 17
= store, business; trade,
commerce L. 9
= suit (clothing) L. 16
= usually L. 16
= usual
= I leave, depart L. 18
= afternoon
= in the afternoon L. 6
= answer L. 12
= window L. 1
= I repeat L. 14
= really L. 18
= question L. 18
= of course L. 9

P

pak	= then L. 6
pan, m.	= Mr. L. 1
pán, m.	= gentleman; master
paní, f.	= lady; Mrs. L. 1
papír, m.	= paper L. 3
patřím	= I belong L. 19
pěkný, adj.	= nice, pretty L. 9
pěkně, adv.	= nicely, prettily L. 17
pero, or péro, n.	= pen L. 1
pes, m. (acc.: psa)	= dog L. 2
piano, n.	= piano L. 9
piju, or piji	= I drink L. 3
píšu	= I write L. 13
pivo, n.	= beer L. 3
plášť, m.	= overcoat; tire L. 13
plný, adj.	= full, crowded L. 9
pneumatika, f.	= tire L. 18
poctivý, adj.	= honest L. 16
počasí, n.	= weather L. 14
podlaha, f.	= floor L. 2
pokoj, m.	= quiet, peace L. 13
pole, n.	= field L. 19
policie, f.	= police L. 18
polský, adj.	= Polish L. 18
polsky, adv.	
já mluvím polsky	= I speak Polish
pomáhám	= I help L. 16
pondělí, n.	= Monday L. 19
poručík, m.	= lieutenant L. 4
pořád	= all the time, constantly L. 7
posílám	= I send, dispatch, mail L. 9
poslouchám	= I listen; obey L. 11
pošta, f.	= post office; mail L. 17
potom	= afterwards, then, later L. 7
potřebuju	= I need L. 8
práce, f.	= work, labor; job L. 7
pracuju	= I work L. 9
Praha, f.	= Prague L. 18
pravda, f.	= truth L. 6
proč	= why L. 6
prodavač, m.	= salesclerk L. 7
prodávám	= I sell L. 8

program, m.
procházka, f.
prosím
proto
protože
 pryč
příliš
přímo
přítel, m.
psaní, n.
ptám se

= program L. 11
= walk, stroll L. 14
= I beg; please L. 7
= therefore; that's why L. 11
= because L. 6
= away; gone L. 8
= too, too much, much too L. 3
= directly, straight L. 19
= friend L. 11
= letter (epistle) L. 19
= I ask (a question) L. 14

R

rád (predicate adj.)
rádio, n.
radost, f.
ráno, adv.
ráno, n.
restaurace, f.
rodina, f.
rozumím
ruský, adj.
rusky, adv.
já mluvím rusky
rybník, m.

= glad, pleased L. 13
= radio L. 11
= joy, pleasure L. 11
= in the morning L. 6
= morning L. 6
= restaurant L. 17
= family L. 12
= I understand L. 16
= Russian L. 16

= I speak Russian
= pond, fishpond L. 19

Ř

říkám

= I say L. 8

S

sám (predicate adj.)
sedím
sendvič, m.

= alone, by oneself L. 13
= I sit, I'm sitting L. 3
= sandwich L. 17

sestra, f.	= sister L. 11
silný, adj.	= strong L. 7
sirka, f.	= match L. 16
skoro	= almost L. 12
slabý, adj.	= weak L. 7
slovník, m.	= dictionary L. 6
slunce, n.	= sun L. 14
slušný, adj.	= decent, nice L. 13
slyším	= I hear L. 8
směju se	= I laugh L. 16
snad	= perhaps, maybe L. 14
spím	= I sleep L. 7
spolu	= together L. 9
správný, adj.	= correct L. 18
sobota, f.	= Saturday L. 18
soudruh, m.	= comrade L. 16
stačím	= I suffice L. 19
stále	= all the time L. 7
stanice, f.	= station, stop L. 19
starý, adj.	= old L. 7
stěna, f.	= wall L. 2
stojím	= I stand L. 9
stroj, m.	= machine L. 17
strom, m.	= tree L. 3
strop, m.	= ceiling L. 3
strýc, m.	= uncle L. 12
student, m.	= student L. 1
studentka, f.	= (girl) student L. 1
studený, adj.	= cold, cool L. 14
studuju	= I study L. 6
stůl, m.	= table L. 1
sůl, f.	= salt L. 7
světelný, adj.	= light L. 19
světelné znamení	= light signal
světlo, n.	= light L. 17
světlý, adj.	= light (not dark) L. 16
svetr, m.	= sweater L. 13
svítím	= I shine; I light L. 14
syn, m.	= son L. 7

šedivý, or šedý	= gray; grayhaired	L. 6
škoda, f.	= damage	L. 16
to je škoda	= it's a pity	
škola, f.	= school	L. 2
špatný, adj.	= bad	L. 3
špinavý, adj.	= dirty	L. 3

T

tabule, f.	= blackboard	L. 1
tady	= here	L. 1
tak	= so, in this way	L. 4
tak - jako	= as - as	L. 4
takový, adj.	= such	L. 4
	kind of, sort of	L. 17
taky (or literary style:také)	= also, too, as well	L. 1
taky ne	= not ... either	L. 1
tam	= there	L. 1
tatínek, m.	= dad	L. 8
teď	= now	L. 3
tamtén, tamta, tamto	= that (over there)	L. 4
ten, ta, to	= this, that	L. 4
tenhle, tahle, tohle	= this (here)	L. 4
tento, tato, toto	= this (here)	L. 4
teplo, n.	= warmth; warm weather	L. 14
teplo, adv. teplý, adj.	= warm	L. 14
tělocvična, f.	= gymnasium	L. 16
teta, f.	= aunt	L. 18
těžký, adj.	= heavy, difficult	L. 12
tichý, adj.	= quiet, silent, noiseless	L. 4
tmavý, adj.	= dark	L. 18
to	= this, that; it	L. 1
tráva, f.	= grass	L. 2
trénink, m.	= practice (sport)	L. 11
třída, f.	= class, classroom	L. 1
tužka, f.	= pencil	L. 1
týden, m.	= week	L. 16

U

učím	= I teach L. 6
učím se	= I learn L. 6
učitel, m.	= teacher L. 1
učitelka, f.	= (woman) teacher L. 1
ulice, f.	= street L. 4
upřímný, adj.	= frank, sincere L. 14
utíkám	= I run; I flee L. 17
už (or literary style:již)	= already L. 8
už ne	= not any more, not any longer

V

vařím	= I boil, cook L. 17
vdovec, m.	= widower L. 17
věc, f.	= thing, object; affair, business, matter L. 14
večer, m.	= evening
večer, adv.	= in the evening L. 6
večeře, f.	= supper L. 14
vejce, n.	= egg L. 8
velitel, m.	= commander, commandant I. 18
velitelství, n.	= headquarters L. 18
ven	= out (motion implied) L. 13
venku, adv.	= outside, outdoors L. 2
velký, or veliký, adj.	= large, big, great L. 1
vidím	= I see L. 2
vítám	= I welcome L. 17
vítr, m.	= wind L. 14
vlna, f.	= wool; wave L. 13
voda, f.	= water L. 2
voják, m.	= soldier L. 1
volám	= I call L. 8
volný, adj.	= loose, free L. 11
všechno	= everything, all L. 12
vtip, m.	= joke L. 14
vůl, m.	= ox L. 17
vůz, m.	= car L. 3
vy	= you L. 2

východ, m.
vypadám jako
vysoký, adj.
vždycky, or vždy

= east; exit L. 19
= I look like L. 11
= high, tall L. 3
= always L. 9

Z

zahrada, f.
zákazník, m.
západ, m.
zapalovač, m.
zase
zde
zelený, adj.
zima, f.
 zima, adv.
zkouška, f.

zlobím se
znamená
 to znamená
znamení, n.
znamenitý, adj.
zpívám

= garden L. 4
= customer L. 11
= west; sunset, sundown L. 19
= cigarette lighter L. 16
= again L. 13
= here L. 1
= green L. 1
= winter; cold weather L. 14
= cold (temperature) L. 14
= examination, test;
 fitting L. 16
= I'm angry, annoyed L. 13

= it means, signifies L. 13
= sign, signal L. 19
= excellent L. 11
= I sing L. 9

Ž

že
žena, f.
život, m.
žízeň, f.

= that (conjunction) L. 6
= woman; wife L. 12
= life L. 17
= thirst L. 7

THE CZECH ALPHABET

Small	Capital	Small	Capital
a	A	o	O
b	B	p	P
c	C	q	Q
č	Č	r	R
d	D	ř	Ř
ď	Ď	s	S
e	E	š	Š
ě	Ě	t	T
f	F	ť	Ť
g	G	u	U
h	H	v	V
ch	Ch	w	W
i	I	x	X
j	J	y	Y
k	K	z	Z
l	L	ž	Ž
m	M		
n	N		
ň	Ň		

NOTE:

The group ch is considered a separate letter in the Czech alphabet.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

á á, é é, í í, ó ó, ú ú, Ů Ů, ů ů, ý ý

